

Arbeidsnotat nr. 09/10

**Dokumentasjon og kvalitetssikring av SNFs
og NHHs database med regnskaps- og
foretaksinformasjon for norske selskaper
(Oppdatert 03/2010)**

av

Aksel Mjøs og Karoline Øksnes

Prosjektet er finansiert av:

SNF-Prosjekt 7556: Analyse av kapitaltilgang og kapitalbruk - Foretaksfinansiering og
handlemønstre i verdipapirmarkedet (Finansmarkedsfondet, Prosjekt 189007)

og

SNF-Prosjekt 1760: Corporate and Capital Taxation
(Norges forskningsråd)

SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIVSFORSKNING AS
BERGEN, MARS 2010
ISSN 1503-2140

© Dette eksemplar er fremstilt etter avtale
med KOPINOR, Stenergate 1, 0050 Oslo.
Ytterligere eksemplarfremstilling uten avtale
og i strid med åndsverkloven er straffbart
og kan medføre erstatningsansvar.

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning.....	1
1.1.	Bearbeiding av regnskapsvariablene.....	2
1.2.	Usikkerhet og svakheter ved regnskapsvariablene.....	3
1.3.	Usikkerhet og svakheter ved foretaksvariablene.....	3
2.	Regnskapsvariablene.....	4
2.1.	Resultatregnskapet.....	4
2.2.	Balansen.....	9
2.2.1.	Anleggsmidler.....	9
2.2.2.	Omløpsmidler.....	12
2.2.3.	Egenkapital.....	14
2.2.4.	Langsiktig gjeld.....	16
2.2.5.	Kortsiktig gjeld.....	18
2.3.	Regnskapsposter utenom resultatregnskapet og balansen.....	20
2.4.	Genererte variabler.....	21
3.	Foretaksvariabler.....	22
3.1.	Forklaring av foretaksdata.....	23
3.2.	Forklaring av bransjedata.....	30
4.	Kvalitetssjekk av databasen.....	32
5.	Kildehenvisninger.....	33
6.	Dataoversikt og –beskrivelse.....	35
7.	Vedlegg.....	43
A.	Regnskapsvariabeloversikt - hyppighet.....	45
B.	Foretaksvariabeloversikt - hyppighet.....	50
C.	Bransjevariabeloversikt – hyppighet.....	51
D.	Ordliste norsk – engelsk for variablene.....	53

1. Innledning

Denne rapporten er en oppdatering og utvidelse av Arbeidsnotat nr. 38/09, "Dokumentasjon og kvalitetssikring av SNFs og NHHs database med regnskaps- og foretaksinformasjon for norske selskaper" dels med data for året 2008 og dels ved indikatorer for alle typer børsnoterte verdipapirer samt mer historisk informasjon om selskapers revisorer, i tillegg til noe ren korrektur.

Formålet med denne rapporten og de tilhørende datafilene med regnskapsdata er å dokumentere og kvalitetssikre den databasen som brukes av Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) og Norges Handelshøyskole (NHH) i forskning basert på bedrifters regnskaper. Databasen inneholder regnskaper for alle norske virksomheter og konserner for årene 1992-2008, om enn med noen manglende selskaper i de første årene. Tabell 1 viser antallet selskaper og konserner¹ de enkelte år. Dataene benyttes i dag av en rekke forskere og studenter ved SNF og NHH, og det er derfor viktig å sikre både kvalitet og tilgjengelighet for brukerne.

År	Selskap	Konsern
1992	88,025	5,891
1993	96,603	7,261
1994	100,771	7,691
1995	105,944	8,204
1996	111,529	8,772
1997	119,318	9,671
1998	127,300	10,251
1999	132,116	3,200
2000	140,248	3,078
2001	150,048	3,135
2002	140,969	3,024
2003	153,789	17,259
2004	156,769	17,369
2005	170,928	17,545
2006	201,404	3,118
2007	221,815	3,491
2008	234,213	3,732
Total	2,451,789	132,692

Dataene har blitt levert årlig til SNF fra Brønnøysundregistrene via Dun&Bradstreet Norway AS og i samarbeid med Menon Business Economics AS. De mottatte filene har vært lite konsistente og hatt til dels stor variasjon i variabelnavn i tillegg til de endringene som nye regnskapsregler i perioden har medført. Dette gir et behov både for standardisering og ren kvalitetssikring. I tillegg har vi fått levert annen foretaksinformasjon som bransjekoder, selskapsform, adresser osv. Disse dataene krever også

---

¹ Regnskapsloven av 1998 endret kravene til hvilke selskaper som måtte levere konsernregnskaper og dette forklarer den store reduksjonen i antall konserner fra 1998 til 1999.

til dels uførlige forklaringer for å være til nytte. Innkjøp av data er finansiert av SNF, men er tilgjengelig også for forskning og studentutredninger på NHH forutsatt at det ikke benyttes til kommersielle formål.

Datafilene ligger i Stata 9 – format og er strukturert som 17 årlige filer med selskapsregnskaper og 17 årlige filer med konsernregnskaper, i alt 34 ulike regnskapsfiler. I tillegg er annen foretaksinformasjon og bransjeinformasjon samlet i 17 årlige filer. Regnskapsfilene kalles hhv. "rskap1009_sel_0000", for selskaper for året 0000, og "rskap1009_kon_0000", for konserner for året 0000. Foretaksinformasjonsfilene kalles "Foretak_Bransje_0000". SNF/NHH brukere får tilgang til filene ved å kontakte Aksel Mjøs (aksel.mjøs@snf.no) og signere erklæring om bruken.

Alle beløp er i 1000 kr, mens forholdstall er på desimalform.

Variablene i regnskapsfilene har stort sett blitt organiserte etter regnskapsloven struktur innenfor resultatregnskap, eiendeler og egenkapital/gjeld. I tillegg er det generert et fåtall nye variabler basert på regnskapstallene og disse er lagt til slutt i datasettet. Strukturen gjør det også lettere å tilføye nye regnskapsfiler i fremtiden. Variablene i Foretaks- og Bransjefilene er søkt sortert etter tema.

Dette har vært et omfattende arbeid og vi vil særlig takke førsteamanuensis Jarle Møen ved NHH for godt samarbeid og viktige bidrag i arbeidet. Revisjonen og dokumentasjonen er utført av Aksel Mjøs, Forsker II ved SNF (prosjektleder) og Karoline Øksnes, Mastergradsstudent ved NHH og vi tar alt ansvar for mulige feil. I oppdateringen vil vi særlig takke NHH Børsprosjektet v/ Erling Frøysa for supplerende data på børsnoterte verdipapirer og Hans K. Hvide ved University of Aberdeen for oppdaterte revisordata. Oppdateringen er for øvrig utført av Aksel Mjøs, nå postdoktor ved Institutt for Foretaksøkonomi ved Norges Handelshøyskole. Vi er takknemlige for alle former for brukertilbakemeldinger mht. feil og forslag til forbedringer.

1.1. Bearbeiding av regnskapsvariablene

Arbeidet med regnskapsvariablene er gjort i to deler som følge av den nye regnskapsloven av 1998 som trådte i kraft 01.01.1999. Variablene i regnskapsfilene for årene 1992 til og med 1998 blir behandlet for seg, mens variablene i regnskapsfilene for årene 1999 til og med 2008 blir behandlet for seg.

Regnskapsvariablene er systematiserte og gitt labels etter regnskapsloven av 1998, men ved noen unntak er labelen gitt etter den gamle regnskapsloven av 1977. Denne strukturen gjør dokumentet mer egnet for fremtidig bruk. Den største forskjellen mellom data for årene 1992-1998 og 1999 - 2008 er en økt detaljering av regnskapspostene. Variabeloversikten i Vedlegg 1 viser sammenhengen mellom variablene over perioden og hvilke nye variabler som kommer til og evt. går ut. I praksis er ofte regnskapsoppstillingene forenklet, og poster er slått sammen. Detaljeringen i databasen er derfor ofte hentet fra notene i de underliggende selskapsregnskapene.

I arbeidet med sortering og standardisering ble de ulike summeringspostene og deres delposter, identifisert. Deretter ble regnskapsfilene gjennomgått år for år for å finne ut hvilke variabler som mangler observasjoner i enkelt år (mindre enn 10 observasjoner), og når selve variablene mangler.

1.2. Usikkerhet og svakheter ved regnskapsvariablene

Standardiseringen av regnskapsvariablene er gjort for å skape en oversiktlig struktur i filene, både mellom selskaper og over tid. Det er likevel ikke gjort noe forsøk på å fange opp virkningene av lovendringer, endringer i god regnskapsskikk eller andre reformer der typisk regnskapsposter beholder betegnelsen men definisjonen og derfor innhold er vesentlig endret. I tillegg til at de samlede regnskapsnormer er i kontinuerlig utvikling, innføres på ulike tidspunkt for små selskaper, store selskaper og børsnoterte selskaper, varierer også selskapenes praktisering av de aktuelle reglene. Samlet sett gjør dette at fullstendig konsistens mellom selskaper og over år ikke er realistisk. Utsatt skatt ble innført i 1992 og er derfor inne i hele perioden. Regnskapsloven av 1998 som ble innført for året 1999 innebar ny spesifisering som variablene viser, men var for øvrig også en lovfestning av etablerte regnskapsprinsipper. Det viktigste konkrete endringene var at også fusjoner (ikke bare oppkjøp) skulle bokføres til virkelig verdi, at enkelte finansielle omløpsmidler skulle vurderes til markedsverdi og at kontantposter i valuta skulle balanseføres til kursen på balansedagen. I henhold til regnskapsloven § 3-9 er det en plikt for børsnoterte foretak å avlegge konsernregnskapet i samsvar med IFRS (International Financial Reporting Standard) fra og med 2005. Børsnoterte foretak som ikke er konsern er ikke pliktige. Det er for øvrig adgang for alle norske foretak til å bruke IFRS i selskapsregnskapet. Vi har ikke identifisert i databasen hvilke selskaper som faktisk har rapportert i henhold til IFRS.

Det er et omfattende regnskapsfaglig arbeid å gjennomgå alle endringer i regnskapsnormene og vi har derfor definert det utenfor mandatet for denne databasedokumentasjonen. Konsekvensen er at brukerne må vurdere hvor kritisk det er med høy grad av konsistens i de variablene man benytter, og analysere dette dypere i hvert enkelt tilfelle.

Når det gjelder mangler i regnskapsvariablene er det gjennomgått i kapittel 4, Kvalitetssjekk.

1.3. Usikkerhet og svakheter ved foretaksvariablene

Foretaksvariablene er de variablene vi har i databasen utover regnskapstallene. Dette omfatter eksempelvis organisasjonsnummer, navn, adresse, stiftelsesår, antall ansatte, bransjekode(-r) og selskapsform, som spesifisert i kapittel 3.

Dun&Bradstreet har vanligvis levert underlagsfilene med regnskapstall for flere år bakover, mens foretaksinformasjonen kun er gyldig på leveransetidspunktet, evt. for det siste rapporterte regnskapsåret. Dette gjør det derfor vanskelig å samle historisk foretaksinformasjon som samsvarer fullt ut med regnskapsårene. Erfaringen viser også at det er til dels mangelfull registrering av slik informasjon i databasen. Den vesentligste ulempen er at selv om vi har konsernregnskap for enkeltår så er det kun for de siste årene at man med en viss sikkerhet kan definere hvilke selskaper som inngår i et aktuelt konsern. I disse tilfellene benytter man seg av variabelen **mors_orgnr**, men denne er oftest kun datterselskapets umiddelbare eier og man trenger derfor å repetere operasjonen for å finne faktisk konsernspiss.

Bransjevariablene er i hovedsak hentet fra grunnlagsfilene for regnskapsdataene, dvs. de bransjekodene som har vært registrert i Brønnøysundregistrene. Det har vært flere revisjoner av bransjekoder i denne perioden og det er fare for at dette kan bidra til feil i disse registreringene. Vi har likevel den fordel at hver observasjon er den korrekte for det året den er rapportert slik at det trolig vil være mulig å forbedre konsistensen dersom man benytter informasjon om endringer i

bransje(nærings-) koder. Vi har ikke revidert disse for å oppnå historisk konsistens, men heller ikke kopiert registreringen for ett år over på andre år.

2. Regnskapsvariablene

Regnskapsvariablene er delt i tre deler, resultatregnskapet, balansen (eiendeler og egenkapital/gjeld) og genererte variabler. I den første linjen for hver variabel er det tatt med variabelnavnet og deretter labelen (beskrivelsen) som er brukt i datasettet. I andre linje er det spesifisert i hvilke år variabelen finnes (eller mangler) og evt. om den finnes men mangler verdier. Både resultatregnskapet og balansen består av både delvariabler og summeringsvariabler. Delvariablene kommer alltid først og deretter summeringsvariablene. Oversikten i Vedlegg 1 viser dette spesifikt.

Alle postene har positivt fortegn i databasen, dvs. heller ikke kostnadsposter står med negativt fortegn. Unntaket er selvsagt i tilfeller der tilbakeføringer eller andre hendelser gjør at posten får negativt fortegn i regnskapet. Fortegnskonvensjonen gjør at ved utregning av for eksempel et resultatbegrep må man i utregningen subtrahere kostnadselementene fra inntektsposten.

Bortsett fra at variabelen **nedskrantl** mangler i konsern grunnfilene er den dokumentasjonen om regnskapsvariablene som følger, gyldig for både selskapsregnskapsfilene og konsernregnskapsfilene. Dette betyr at også de typiske konsernpostene **minintres** og **minintbal** faktisk finnes i selskapsfilene om enn med svært få observasjoner.

Vi har forsøkt å forklare hovedforskjellene der variablene endrer seg som følge av regnskapsreformen. "Årsregnskapet" av Tellefsen (1992) og av Tellefsen og Langli (2001, 2005) gir svært dekkende beskrivelser av postene i regnskapet. Vi har valgt å bygge våre variabelbeskrivelser på deres formuleringer med justeringer i forhold til variabelenes innhold og databasens oppbygging. Vi har av hensyn til lesevennlighet ikke presisert refereransene til disse publikasjonene under hver variabel.

2.1. Resultatregnskapet

salgsinn "Salgsinntekter"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Salgsinntektene viser verdien av varer og tjenester som er solgt i perioden som følge av selskapets ordinære hovedvirksomhet. Salgsinntekter er eksklusive skatter og avgifter (moms, øl- og mineralavgift), men inkludert evt. tilskudd eller subsidier.

adrinn "Andre driftsinntekter"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre inntekter enn salgsinntekter, det er inntekter som ikke stammer fra selskapets ordinære hovedvirksomhet. Det kan være inntekter fra tilknyttede selskap (TS), leieinntekter, lisensinntekter, royalty og normal gevinst ved salg av anleggsmidler.

totinn "Totale inntekter"

Alle år. Inneholder alle inntekter til selskapet i perioden.

Sum = **salgsinn + adrinn**

varefor   **"Vareforbruk"**

Alle år. Inneholder kostnader knyttet til produksjon og forbruk av innkjøpte råvarer, halvfabrikata og handelsvarer. Inneholder også frakt og offentlige avgifter, men unntatt merverdiavgift. Dersom det blir innleid arbeidskraft som et ledd av produksjon, skal også betalingen for dette inkluderes i vareforbruk.

behend   **"Beholdningsendring"**

Alle år. Endring av beholdning av varer i ulike stadier som under tilvirkning, ferdig tilvirkede varer og egentilvirkede anleggsmidler (korreksjonspost for å oppnå riktig kostnadsperiodisering i det enkelte år).

lonnsos   **"Lønnskostnader"**

Alle år. Lønnskostnader inneholder alle former for godtgjørelse til selskapets ansatte og dets ledere, både nåværende og tidligere. Dette omfatter lønn, honorarer, feriepenge, bonuser, personalgaver, fri bil, subsidiert kantine, gratis aviser, fordel ved opsjoner og aksjekjøpsordninger, subsidierte ferieboliger, subsidierte lån mv., samt godtgjørelse til selskapets styremedlemmer, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader.

avskr   **"Avskrivninger"**

Alle år. Ordinære avskrivninger er en kostnad ved å ha anleggsmidler og følger en fastsatt plan over eiendelenes forventede levetid. Posten omfatter avskrivninger både på varige og immaterielle anleggsmidler, med unntak av tomter. De årlige avskrivningene føres som driftskostnad.

nedskr   **"Nedskrivninger"**

Innføres i 1999. Gjelder nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, og er en kostnad knyttet til å ha anleggsmidler. Nedskrivninger skal foretas når det oppstår enkeltstående verdifall som ikke er forbigående. En nedskrivning reduserer verdien på en eiendel og øker periodens kostnad. Nedskrivninger ble tidligere ofte ført som ekstraordinær kostnad, men ble flyttet inn som del av driftskostnadspostene med regnskapsloven av 1998. Posten **nedskranl** finnes derfor under ekstraordinære poster før 1999.

tapkrav   **"Tap på krav"**

Alle år. Tap på krav er en spesifisering av andre driftskostnader. Tap på krav inneholder periodens tap på fordringer som for eksempel kundefordringer. Selskap som selger på kreditt opplever kontinertlig at fordringer ikke blir betalt, disse tapene må estimeres etter beste estimat. Posten inneholder både konkret avgjort tap i perioden og periodens økning i forventede tap.

adrkost   **"Andre driftskostnader"**

Alle år. Inneholder alle driftsrelaterte kostnader som ikke naturlig kan henføres til de andre postene. Dette er markedsføringsutgifter, strøm, husleie, utviklingsutgifter, garantiforpliktelser, revisorhonorarer osv. Tap på fordringer og tap ved salg eller avgang av anleggsmidler skal også inngå her. I en del tilfeller er tap på fordringer spesifisert under **tapkrav**. Ved endringen av regnskapsreglene fom 1999 kom det strengere krav til ekstraordinære utgifter, derfor vil flere av de utgiftene som tidligere ble beregnet som ekstraordinære komme inn under posten andre driftskostnader.

Variabelen mangler innhold flere år for de fleste selskap, variabelen er derfor generert som en restpost for tidsperioden 1992 tom 2006.

adrkost = totinn- driftsrs - varefor – behend – lonnsos – avskr – (nedskr) – tapkrav

driftsrs   **"Driftsresultat"**

Alle år. Driftsresultat er en summeringspost der alle driftskostnadene blir trukket fra de totale inntektene. Det viser hvor mye selskapet har tjent på sine ordinære aktiviteter ved å måle inntjeningen før det tas hensyn til ikke driftsrelaterte forhold (selskapets investeringer i andre selskaper, finansielle inntekter og kostnader), og er derfor upåvirket av finansielle plasseringer og foretakets finansiering.

1992 - 1998: Sum = **totinn - varefor - behend - lonnsos - avskr- tapkrav- adrkost**
1999 - 2007: Sum = **totinn - varefor - behend - lonnsos - avskr - nedskr - tapkrav-adrkost**

invdtrres   **"Innt på invest i d selskap"**

Innføres i 1999. Morselskapets resultat(-bidrag) fra investering i datterselskap.

invtsres   **"Innt på invest i TS"**

Innføres i 1999. Mottatt konsernbidrag, utbytte og resultat fra investering i tilknyttet selskap (TS) innen konsern.

invares   **"Innt på andre investeringer"**

Innføres i 1999. Resultat fra investering i TS utenom konsern.

vendroml   **"Verdiendring omløpsmidler"**

Innføres i 1999. Verdiendring av markedsbaserte finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi.

rentintkons   **"Renteinnt fra f i samme kons"**

Innføres i 1999. Renteinntekt fra foretak i samme konsern.

renteinn   **"Renteinntekt"**

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre renteinntekter. I grunnlagsfilene for 1999 tom 2006, er det to variabler som inneholder renteinntekter **renteinn** og **arenteinnt**, det virker som det ikke er noe system i hvilke selskap som har **renteinn** eller **arenteinnt**, de er derfor slått sammen i 1999 tom 2006 til **renteinn**.

afininn   **"Andre finansinntekter"**

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Andre finansinntekter er en samlepost for utbytter, porteføljegevinster, agio gevinster (dersom ikke særskilt spesifisert i **agioinn**), gevinster ved salg av aksjer og andre finansinntekter.

agioinn   **"Agio gevinst"**

Ingen info 1992 tom 1994 og 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Agio gevinst oppstår når et selskap handler eller har posisjoner i utenlandsk valuta og oppnår gevinst som følge av valutaendringer. De år **agioinn** ikke inneholder observasjoner vil agio gevinst være en del av **afininn**.

fininnt   **"Finansinntekt"**

Alle år. Finansinntekt er en sum variabel for alle finansinntekter. Inneholder **vendroml** i tilfeller dette er et positivt tall, dvs. en inntekt fra økte verdier av finansielle instrumenter.

1992 - 1998: Sum = **renteinn + afininn + agioinn**

1999 - 2008: Sum = **invdtrres + invtsres + invares + renteintkons + renteinn + afininn [+ agioinn] + vendroml(>0)**

nedskfom   **"Nedskrivning av FOM"**

Innføres i 1999. Nedskrivning av finansielle omløpsmidler (FOM).

nedskfam   **"Nedskrivning av FAM"**
Innføres i 1999. Nedskrivning av finansielle anleggsmidler (FAM).

rentekostkon   **"Rentekost til f i samme kons"**
Innføres i 1999. Rentekostnad til foretak i samme konsern.

rentekost   **"Rentekostnad"**
Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre rentekostnader. I grunnlagsfilene for 1999 tom 2006 er det to variabler som inneholder rentekostnader, **rentekost** og **arentekost**. Det virker som det ikke er noe system i hvilke selskap som har **rentekost** eller **arentekost**, de er derfor slått sammen for årene 1999 tom 2006 til **rentekost**.

afinkost   **"Andre finanskostnader"**
Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Andre finanskostnader inneholder netto disagio (dersom ingen verdi i **agiotap**) og annen finanskostnad.

agiotap   **"Agio tap"**
Ingen info 1992 tom 1994 og 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Agio tap oppstår når et selskap handler i utenlandsk valuta eller har posisjoner i og lider et tap som følge av valutaendringer. De år **agiotap** ikke inneholder observasjoner er det en del av **afinkost**.

finkost   **"Finanskostnad"**
Alle år. Summerer alle finanskostnadene, inklusive vendroml hvis dette er et negativt tall, dvs. reduserte verdier av finansielle instrumenter.
1992 - 1998:   Sum = **rentekost + afinkost + agiotap**
1999 - 2007:   Sum = **nedskfom + nedskfam + rentekostkon + rentekost + afinkost [+ agiotap] + vendroml(<0)**

ordrsfs   **"Ord resultat før skatt/EOP"**
Alle år. Selskapets overskudd før skatt og ekstraordinære poster².
Sum = **driftsrs + fininnt – finkost**

skattordrs   **"Skatt på ord res"**
Innføres i 1999. Skattekostnaden på ordinært resultat tilsvarer i prinsippet selskapets skattesats multiplisert med ordinært resultat før skatt, og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

ordres   **"Ord resultat etter skatt"**
Innføres i 1999. Ordinært resultat er ordinært resultat før skattekostnad minus periodens skattekostnad på dette resultatet. Selskapets verdiskapning før ekstraordinære poster.
Sum = **ordrsfs – skattordrs**

vinnavganl   **"Gevinst ved salg av anl"**
Ingen info 1992 tom 1994 og 1999 tom 2006, mangler fra og med 2007. Ekstraordinær salgsgevinst anleggsmidler. Det er anbefalt at salgsgevinster skal rapporteres som driftsinntekt dersom de har tilknytting til driften. Dersom salget er både uvanlige, uregelmessige og vesentlige kan det klassifiseres som ekstraordinær inntekt.

---

² Ekstraordinære poster er gevinster og tap ved transaksjoner eller hendelser av uvanlig natur og som forventes å forekomme sjelden eller uregelmessig. Vilkåret for at en skal kunne kalle noe ekstraordinært er at det er både uvanlig, uregelmessig og vesentlig (alle tre kravene må oppfylles). Det var tidligere få regler for bruk av disse postene.

aexoint "Annen e ordinær inntekt"

Alle år, men ingen info 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007.

eoinnt "Ekstra ordinær inntekt"

Alle år. Må være både uvanlig, uregelmessig og vesentlig for at det skal kunne være med. I enkelte tilfeller er posten spesifisert som

Sum = **vinnavganl + aexoint**

nedskranl "Nedskrivning anl"

Alle år. Ingen info 1992 tom 1994 og 1999 tom 2006, mangler fra og med 2007. Variablen mangler for alle år i konsernregnskapsfilene, bortsett fra i 2006. Tap ved salg og ekstraordinær nedskrivning av anleggsmidler.

aexokost "Annen e ordinær kostnad"

Alle år. Ingen info 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007.

eokost "Ekstra ordinær kostnad"

Alle år. Må være både uvanlig, uregelmessig og vesentlig for at det skal kunne være med. I enkelte tilfeller er posten spesifisert som

Sum = **nedskranl + aexokost**

skatteordr "Skatt på e ord res"

Innføres i 1999. Skattekostnaden av de ekstraordinære postene.

resfs "Samlet resultat før skatt"

Alle år. Resultatet av alle periodens ordinære og ekstraordinære aktiviteter, før periodens skattekostnad.

Sum = **ordres + eoinnt – eokost**

sumskatt "Sum skattekostnad"

1992-1998: Samlet skattekostnad (Betalbare skatter og endring av utsatt skatt på midlertidige forskjeller). 1999 - 2008: Regnskapsmessig skattekostnad er lik betalbar skatt + netto endring utsatt skatt. Utsatt skatt oppstår når det er forskjeller mellom finansregnskapet og skatteregnskapet³.

Sum = **skattordrs + skatteordr**

aarsrs "Årsresultat"

Alle år. Inkluderer alle resultatførte inntekter, kostnader, gevinster og tap. Årsresultat er resultatet hensyntatt ekstraordinære poster⁴.

Sum = **resfs – sumskatt**

minintres "Resultat minoritetsinteresser"

Alle år. Andel av årsresultatet i konserner som går til minoritetsaksjonærer (i datterselskaper i konsernet). Morselskapet har per definisjon ingen minoritetsaksjonærer, der er alle likestilte. Posten er kun aktuell i konsernregnskap.

---

³ Ulike periodiseringsregler i regnskapsreglene og i skattereglene fører til at inntekter og kostnader kan bli plassert i forskjellige perioder. Dette kalles midlertidige forskjeller, de oppstår i en periode og blir reversert i løpet av en eller flere etterfølgende perioder.

⁴ Styret plikter å opplyse om forslag til disponering av årsoverskuddet. Etter norsk tradisjon gjennomføres disponeringen i regnskapet, men dersom bedriften følger IFRS skal dette ikke opplyses i regnskapet.

utb   **"Utbytte"**

Alle år. En disponering av den egenkapitalen som er i selskapet, og som regelverket tillater at eierne kan ta ut av selskapet på fritt grunnlag. Dette er foreslått utbytte, regnskapsårets avsatte utbytte som vil utbetales påfølgende år forutsatt beslutning i generalforsamlingen. Ikke aktuelt under IFRS.

overfaek   **"Overført a EK"**

Innføres i 1999. Overført annen EK, se omtale under egenkapital, s. 17 (**a_ek**).

overffvf   **"Overført fond vurd forskjeller"**

Innføres i 1999. Avsatt til fond for vurderingsforskjeller knyttet til avvik mellom anskaffelseskost og bokført verdi av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper.

konsbid   **"Konsernbidrag"**

Alle år. Utgående konsernbidrag fra datterselskap til morselskap. Konsernbidrag er negativt ved utbetaling, positivt når selskapet er mottaker⁵. Konsernbidrag er en skatteteknisk innretning som har til hensikt å utjevne noe av den skattemessige diskrimineringen som konserner kan bli utsatt for, sammenliknet med selskaper hvor hele virksomheten drives gjennom ett og samme skattesubjekt. Overføring av skattbart overskudd i et selskap til andre selskaper i samme konsern ved bruk av konsernbidrag krever 90 % eierandel. Skattbart overskudd i et selskap kan på denne måten overføres til andre selskaper i samme konsern som har underskudd for å redusere samlet skattbart overskudd.

2.2. Balansen

2.2.1. Anleggsmidler

fou   **"Forskning og utvikling"**

Innføres i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Forskning og utvikling omhandler aktiviteter som har til hensikt å fremskaffe ny kunnskap, gjøre forskningsresultater kommersielt utnyttbare, eller å beskrive eller designe nye produkter eller produksjonsprosesser. Omfatter vurdering, design, konstruksjon og testing av ulike typer prototyper (produkter, verktøy og produksjonsprosesser). Regnskapsposten dekker aktiverte deler av slike aktivitet, men reglene har endret seg i perioden. KPMGs "Verd å vite" gir en god oppsummering av reglene for aktivering av FoU (<http://www.kpmg.no/arch/img/9496125.pdf>).

patent   **"Patent"**

Innført i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Blant annet konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker, kontrakts- og opphavsrettigheter. Verdien ligger i retten til å bruke eller utnytte de forhold kontraktene omhandler.

utsskf   **"Utsatt skattefordel"**

Alle år. Eiendelen utsatt skatt. Det er knyttet sterke betingelser til bruk av utsatt skattefordel, og den er sjelden i bruk. Se og omtale av **utssk** på side 16.

---

⁵ Dette er i motsetning til **utb** som er positivt ved utbetaling fra selskapet som del av disponering av overskuddet.

aktivk   **"Aktiverte kostnader"**

Kun for 1992-1998. Inneholder goodwill, immaterielle eiendeler og aktiverte kostnader typisk fra utviklingsprosjekter som går over flere år. Kan etter 1999 beregnes som (**immeiend-utsskf**), men det er ikke gjort i dataene.

goodwi   **"Goodwill"**

Innføres i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Den verdi en bedrift har utover den verdi som fremkommer ved verdsetting av bedriftens eiendels- og gjeldsposter til markedsverdier, normalt kun aktuelt i (opp-)kjøpsituasjoner. Omfatter alle uidentifiserbare eiendeler som finnes i en bedrift. Dersom selskaper kjøpes til en verdi fratrukket markedsverdien av selskapets gjeld som overstiger markedsverdien på selskapets identifiserbare eiendeler, utgjør dette goodwill .

immeiend   **"Immaterielle eiendeler"**

Innføres i 1999, var tidligere splittet på **aktivk** og **utsskf**. Immaterielle eiendeler er eiendeler uten fysisk substans som vil bidra til å generere fremtidige inntekter eller redusere fremtidige kostnader ved at eiendelen brukes i produksjon eller til salg av varer og tjenester. Består av aktiverte forskningskostnader som forventes å gi fremtidige inntekter, og kjøpt goodwill (oppstår ved kjøp av andre selskaper).

Sum = **fou + patent + utsskf + goodwi**

eiend   **"Fast eiendom"**

Alle år.

1992 - 1998: Tomter, bygninger og anlegg under utførelse.

1999 - 2008: Tomter, bygninger og annen fast eiendom.

maskanl   **"Maskin/anlegg"**

Alle år.

1992 - 1998: Maskiner, inventar og lign.

1999 - 2008: Maskiner og anlegg (tidligere under **eiend**).

skiprigfl   **"Skip, rigger, fly og lignende"**

Innføres i 1999 som en ny spesifisering av anleggsmidler, tidligere ble dette stort sett ført under **maskanl**⁶.

drlosore   **"Driftsløsøre, inventar"**

Innføres i 1999. Variabelen inneholder poster som driftsløsøre, inventar (tidligere **maskanl**), verktøy, kontormaskiner, transportmidler, edb og lignende.

---

⁶ I året 1998, det siste året før innføring av ny regnskapslov og utvidet spesifikasjon representerte **anl** summen av de underliggende postene (**utsskf, aktivk, eiend, maskanl, aanlfordr, pmidl**) for 75-90 % av selskapene. De andre selskapene hadde derfor ikke full spesifikasjon av **anl**.

aanlfodr   **"Andre anleggsfordringer"**

Alle år.

1992-1998: I grunnlagsfilene er det i årene 1992 tom 1996 en variabel som heter **andfor**, den inkluderer ulike anleggsmidler som **uttskf**, **aktivk**, **laankonl**, **pmidl** og **aanlfodr**. Siden det er lite hensiktsmessig for fremtiden å ha med en sumvariabel som inkluderer både immaterielle anleggsmidler og finansielle anleggsmidler, er denne variabelen utelatt. For å plukke opp rest verdiene innen **anl** i årene 1992 tom 1996 er derfor variablene **aanlfodr** generert ved (variabelen har vanligvis svært små verdier):

aanlfodr = anl - uttskf - aktivk - eiend - maskanl - laankonl - aaksjer - pmidl

1999 - 2007: Ingen info 2000 tom 2006, mens variabelen muligens er en del av varige driftsmidler i 2007. Siden vi ikke er helt sikre på tolkingen av denne variabelen er den ikke generert.

vardrmdl   **"Varige driftsmidler"**

Innføres i 1999. Varige driftsmidler er alle fysiske eiendeler som bedriften planlegger å benytte i flere perioder og som ikke er av finansiell karakter.

Sum = **eiend + maskanl + skiprigfl + drlosore**

invdtr   **"Investering i datterselskap"**

Alle år. Gjelder investeringer og aksjer i datterselskap.

1992 - 1998: Ingen info 1992 og 1993. Er en del av **aaksjer**.

1999 - 2008: Er en egen variabel som del av sumvariabelen **finanlm**.

invkonsbal   **"Investering i a f i samme konsern"**

Innføres i 1999. Investering i annet foretak i samme konsern.

laankonl   **"Lån til foretak i samme konsern"**

Alle år. Ingen info 1992 tom 1995. Mangler i konsernfilene for 1992 tom 1995. Langsiktige lån til foretak i samme konsern.

andrinv   **"Investering i TS"**

Innføres i 1999. Inneholder investering i tilknyttede selskaper (TS). I grunnlagsfilene er det også for 1992-1998 en variabel som heter **andrinv**, denne inneholder derimot andre aksjer og obligasjoner og har derfor endret navn til **aksjoblig**.

laanann   **"Lån til TS og felleskontrollert v"**

Innføres i 1999. Lån til tilknyttede selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

aksjand   **"Aksjer/andeler"**

Innføres i 1999. Aksjer i andre selskap, investeringer i aksjer og andeler, andre finansielle anl, aksjer som er eiet, men ikke kvalifisert som TS (> 20 % eierandel) eller datterselskap (> 50% eierandel). Verdipapirer med antatt realisering senere enn ett år etter anskaffelsestidspunktet.

oblig   **"Obligasjoner"**

Innføres i 1999. Obligasjoner og andre fordringer. Trolig en del av **andrinv** i 1992-1998.

pmidl   **"Pensjonsmidler"**

Alle år. Ingen info 1992 tom 1995. Dette omfatter midler til dekking av selskapets forpliktelser til utbetalinger av pensjoner i framtiden og består av midler plassert i livsforsikringselskaper, pensjonskasser og andre midler avsatt til dette formålet. Størrelsen vil i de aller fleste selskaper være identisk med den balanseførte pensjonsforpliktelsen, **pforpl**.

aksjoblig "Andre aksjer og obligasjoner"

Kun for 1992 - 1998. Ingen info 1992 og 1993. Inkluderer andre aksjer og obligasjoner (enn datterselskaper og tilknyttede selskaper). Er en del av **aaksjer**. I grunnlagsfilene heter denne variabelene **andrinv**, men siden denne har et noe annet innhold enn det **andrinv** har i årene 1999 - 2008, er det endret navn på denne variabelen til **aksjoblig**. Variabelen blir mest trolig splittet i årene 1999 - 2008 til **aksjand** og **oblig**.

aaksjer "Andre aksjer"

Kun for 1992 - 1998: **aaksjer** er en variabel som summerer de to variabelene **invdtr** og **aksjoblig**. I grunnlagsfilene heter denne variabelen **aksjand**, men siden det også i 1999 - 2008 er en variabel som heter **aksjand** med et noe annet innhold, er det endret navn på **aksjand** for 1992-1998 til **aaksjer**.
Sum = **invdtr + aksjoblig**

finanlm "Finansielle anleggsmidler"

Innføres i 1999. Inneholder langsiktige finansielle eiendeler. Langsiktige investeringer i aksjer, obligasjoner og alle former for langsiktige investeringer i og lån til datterselskaper, felleskontrollert virksomheter, tilknyttede selskaper og frittstående selskaper. Verdipapirer som har et langsiktig driftsmessig og/eller finansielt siktemål for bedriften.

Sum = **invdtr + invkonsbal + laankonl + andrinv + laanann + aksjand + oblig + pmidl**

anl "Anleggsmidler"

Alle år. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk.

1992-1998: Sum = **utsskf + aktivk + eiend + maskanl + aanlfodr + laankonl + pmidl + aaksjer**

1999 - 2008: Sum = **immeiend + vardrmdl + finanlm**

2.2.2. Omløpsmidler

varer "Varelager"

Alle år. Varelager, varer som råvarer, innkjøpte halvfabrikata, varer under tilvirkning, ferdigvarer og handelsvarer, reservedeler.

kundef "Kundefordringer"

Alle år. Inneholder kundefordringer og forskudd til leverandører.

1992-1996: Inneholder også "andre kortsiktige fordringer" for en del selskaper uten at dette er systematisk.

andfor "Andre fordringer"

Innføres i 1999. Andre kortsiktige fordringer slik som anleggsmidler holdt for salg.

laankonk "Konsernfordring kort"

Alle år. I grunnlagsfilene er **laankonk** en del av **aoml** 1992 tom 1995, dette er omgjort slik at variabelen **laankonk** er spesifisert for selskapsfilene i hele datasettet, men ikke for de tidlige konsernfilene.

kravskap "Krav på innbet av s kapital"

Innføres i 1999. Utestående krav til avtalte nye innbetalinger av selskaps- eller aksjekapital.

fordr   **"Fordringer"**

Innføres i 1999. Fordringer er selskapets ulike krav eller tilgodehavender på andre og som vil bli innbetalt innen ett år fra regnskapsårets utløp. Dette kan både være krav om å få utført fremtidige tjenester eller krav som skal innfris ved betaling.

Sum = **kundef + laankonk + kravskap + aoml**

aksjkons   **"Aksjer og andeler i f i samme kons"**

Innføres i 1999. Aksjer og andeler i foretak i samme konsern.

markbaksj   **"Markedsbaserte aksjer"**

Innføres i 1999. Dette er aksjer som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder.

markbaobl   **"Markedsbaserte obligasjoner"**

Innføres i 1999. Dette er obligasjoner som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder.

markbafin   **"Markedsbaserte finansielle instrumenter"**

Innføres i 1999. Dette er finansielle instrumenter som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder. **Markbafin** er ikke summen av **markbaksj** og **markbaobl**, men vil nok ofte inneholde både aksjer og obligasjoner og slik sett være en mer aggregert regnskapspost og erstatte **markbaksj** og **markbaobl**.

afin   **"Andre finansielle instrumenter"**

Innføres i 1999. Dette er andre finansielle instrumenter (derivater o.a.) som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder.

invest   **"Investeringer"**

Alle år.

1992-1998: Det er ingen fordeling av postene på delvariabler, men det antas at den inneholder de eiendelene som er spesifisert i 1999 - 2008, slik som kortsiktige porteføljeinvesteringer i aksjer, obligasjoner og andre instrumenter.

1999 - 2008: Investeringer består av kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet i aksjer og andeler, opsjoner, futureskontrakter, sertifikater, obligasjoner og lignende. Felles for disse er at de vanligvis kan konverteres til kontanter i løpet av kort tid.

Sum = **aksjkons + markbaksj + markbaobl + markbafin + afin**

cash   **"Kasse/bank"**

Alle år. Bankinnskudd, kontanter og lignende. Poster i valuta er fra 1999 regnet til balansedagens kurs.

aoml   **"Andre oml"**

Alle år. Denne variabelen fanger opp alle andre omløpsmidler enn øvrige spesifikasjoner og er generert som:

aoml = oml - varer - kundef - laankonk - kravskap - invest - cash

oml "Omløpsmidler"

Alle år. Omløpsmidler er eiendeler knyttet til selskapets omsetning av varer og tjenester, investeringer som ikke er tenkt til varig eie eller bruk og fordringer som skal tilbakebetales innen ett år. Omløpsmidler har ofte høy omsittelighet i forhold til andre eiendeler (**anl**).

1992 - 1998: Sum = **varer + kundef + laankonk + invest + cash + aoml**

1999 - 2008: Sum = **varer + fordr + invest + cash**

sumeierend "Sum eiendeler"

Alle år. Sum = **anl + oml**

2.2.3. Egenkapital

Egenkapitalens sammensetning endrer seg en del over regnskapsreformen mellom 1998 og 1999, vi har derfor beskrevet den i to separate deler for henholdsvis perioden før og etter reformen.

Egenkapital 1992-1998:**ak** "Selskapskapital/Aksjekapital"

Alle år 1992 - 2008. Nominell (pålydende) aksjekapital(aksjeselskaper) eller selskapskapital (andre selskapsformer).

1992-1998: Er en del av den "Bundne EK". I de originale regnskapsfilene mangler det spesifikasjon av "Bunden EK" i reservefond, oppskrivningsfond og tilbakeføringsfond.

frifond "Disposisjonsfond"

1992-1998: Ingen info 1992 tom 1994. Disposisjonsfond er en del av "Fri EK", og det er kun "Fri EK" som kan benyttes til utdeling av utbytte⁷. Det mangler informasjon om akkumulert tidligere underskudd som er del av "Fri EK".

ek "Sum egenkapital"

Alle år. 1992-1998: Sum egenkapital består av to deler "Bunden EK" og "Fri EK". Som omtalt under variablene **ak** og **frifond**, mangler det flere delposter i forhold til årsregnskapets spesifikasjon. "sum egenkapital" stemmer likevel stort sett overens med årsrapportene selv om den er større enn summen av **ak + frifond**.

1992 - 2008. Sum egenkapital er differansen mellom eiendeler og gjeld.

Egenkapital 1999⁸ - 2008:**ak** "Selskapskapital/Aksjekapital"

Alle år 1992 - 2008. Aksjekapital er selskapskapitalen i aksjeselskap eller annen egenkapital i andre selskapsformer. Selskapskapitalen viser selskapets pålydende kapital. Aksjekapital, aksjonærenes opprinnelige kapitalinnskudd og senere kontantemisjoner og fondsemisjoner ved overføring fra andre egenkapitalfond. Tilsvarende for andre selskapsformer.

---

⁷ Regelverket for maksimalt utbytte er relativt omfattende og ikke gjengitt her.

⁸ Det kan virke som det var en form for overgangsordning for året 1999 med hensyn til egenkapital. For noen selskap har fortsatt å rapportere etter den gamle ordningen i 1999 der $ak + frifond = ek$, se beskrivelse ovenfor. Det var ingen selskap som både rapporterte etter det gamle og det nye oppsettet.

overkf   **"Overkursfond"**

Innføres i 1999. Beløp som er innbetalt utover pålydende kapital samles i overkursfondet. Overkurs (utover nominelt pålydende på aksjene) som aksjonærene har betalt ved emisjoner (aksjekapitalutvidelser).

e_aksj   **"Egne aksjer"**

Innføres i 1999. Dette er selskapets beholdning av sine egne aksjer, bokført til pålydende med negativt fortegn. Er en del av annen innskutt ek" i regnskapsloven.

inn_ek   **"Innskutt EK"**

Innføres i 1999. Innskutt egenkapital er egenkapital som selskapets eiere har skutt inn i selskapet. Variabelen blir delvis spesifisert av delvariablene, men summen er gyldig selv om ikke spesifikasjonen er fullstendig.

Sum = **ak + overkf + e_aksj**

frifond   **"Disposisjonsfond"**

Inneholder kun informasjon i 1999. Ingen info i 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Friefond som del av egenkapitalen.

fondvfor   **"Fond for vurderingsforskjeller"**

Innføres i 1999. Oppstår når investeringer i andre selskaper regnskapsføres ved hjelp av egenkapitalmetoden og representerer forskjellen mellom bokført verdi og anskaffelseskost. Også kalt verdireguleringsfond.

a_ek   **"Annen egenkapital"**

Innføres i 2007. Annen egenkapital viser det akkumulerte overskuddet som selskapet har opptjent, men (ennå) ikke utdelt i utbytte. Består av årets og tidligere års overskudd som ikke er disponert til andre formål.

opptjek   **"Opptjent egenkapital"**

Innføres i 1999. Opptjent egenkapital viser selskapets historiske tilbakeholdte resultater. All verdiskaping til egenkapitalen som er rapportert over resultatregnskapet og som ikke er utdelt i utbytter, samles under opptjent egenkapital.

Sum 1999 - 2006: **opptjek**, sjelden spesifisert.

Sum fra og med 2007: **opptjek = fondvfor + a_ek**

ek   **"Sum egenkapital"**

Alle år 1992 - 2008. Egenkapital er differansen mellom eiendeler og gjeld.

1999 - 2008: Egenkapitalen viser hvor mye av bedriftens totalkapital som er finansiert med egenkapital. Egenkapital består av "Innskutt EK" og "Opptjent EK".

Sum = **inn_ek + opptjek**

minintbal   **"Minoritetsinteresser"**

Alle år. Dette omfatter den delen av konsernets samlede kapital som eies/ er finansiert av minoritetsaksjonærer i datterselskaper. Minoritetsinteresser er i prinsippet en del av konsernets egenkapital siden det ikke er gjeld, men siden den ikke eies av morselskapets aksjonærer er den ikke en del av **ek**.

2.2.4. Langsiktig gjeld

pforpl   **"Pensjonsforpliktelse"**

Alle år. Ingen informasjon for årene 1992 tom 1994. Balansedagens forpliktelse til pensjoner og andre fremtidige ytelser til ansatte. Regnskapsreglene for pensjoner har gjennomgått store endringer i perioden og dette har påvirkning på størrelsene i denne variabelen. Disse rettighetene som blir opptjent mens de ansatte arbeider i bedriften og som de kan dra nytte av seinere. De omfatter alderspensjon, gratis bruk av firmahytter, fri adgang til selskapets trimrom, samme rabattordning ved kjøp av selskapets tjenester/produkter som de yrkesaktive. Den vanligste formen for fremtidige ytelse fra selskapet er pensjoner i ulike varianter (alderspensjon, uførepensjon, etterlattepensjon og barnepensjon). Pensjonsforpliktelsene føres uavhengig av om selskapet har avdekket hele eller deler av disse via livsforsikringsselskap og/eller pensjonskasser.

utssk   **"Utsatt skatt"**

Alle år.

1992 - 1998: Den latente (utsatte) skatten på de vurderingsmessige tidsdifferansene skal beregnes og kostnadsføres under resultatoppstillingen skattekostnad (**sumskatt**) sammen med den betalbare skatten. Den delen av årets skattekostnad som utgjør utsatt skatt skal da avsettes i balansen under utsatt skatt (**utssk**).

1999 - 2008: Utsatte skatteforpliktelser eller skattefordeler oppstår når det er vurderingsforskjeller i årsregnskapet og skatteregnskapet. Ulikheter i skattepliktig inntekt og regnskapsmessig overskudd før skatt og mellom bokført verdi i balansen og skattemessig verdi. Den betalbare skatten (skatt som skal betales på grunnlag av regnskapsperiodens skattepliktige inntekt) er ikke nødvendigvis lik den skatten som skulle ha vært betalt dersom regnskapsmessig overskudd før skatt hadde vært lagt til grunn. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Periodens betalbare skatt avsettes som en kortsiktig gjeldspost (**betsks**), fordi den er selskapets beste estimat på den delen av regnskapsårets skatt som skal betales i løpet av det påfølgende år. Den utsatte skatten avsettes som en langsiktig gjeldsforpliktelse, fordi det er usikkert når den vil bli betalt.

avsetn   **"Andre avsetninger"**

Alle år. Ingen info 1999 tom 2006. Dette er en residualpost som fanger opp alle andre langsiktige avsetninger. Avsetninger til forpliktelser med en eller annen form for betinget utfall som for eksempel avsetning for et mulig erstatningsansvar. Ved usikre forpliktelser brukes beste estimat. Avsetning for tap på langsiktige tilvirkningskontrakter, forpliktelse i forbindelse med restrukturering av virksomheten, forpliktelse til sluttvederlag, fjerning og oppryddingsutgifter, periodiske vedlikeholdsutgifter, garanti og service i forbindelse med salg.

avsforpl   **"Avsetning for forpliktelse"**

Alle år. Avsetning for forpliktelse er periodiserte og resultatførte kostnader hvor utbetalingene kommer i fremtidige perioder. Avsetninger som skal dekke fremtidige skatteutbetalinger, pensjonsutbetalinger og for eksempel oppryddingskostnader på kontinentalsokkelen. Poster hvor det er usikkerhet både med hensyn til størrelser og forfallstidspunkt. Blir i grunnlagsfilene innført først i 1999, men er generert for 1992-1998 for å få konsistens bakover i tid.
Sum = **pforpl + utssk + avsetn**

konvll   "Konvertible lån lang"

Innføres i 1999. Konvertible obligasjoner er obligasjoner (omsettelige lån med opprinnelig varighet utover 1 år) der investor kan velge mellom enten å innløse obligasjonen til obligasjonens pålydende eller konvertere obligasjonen til aksjer i selskapet, detaljene er avhengig av låneavtalen. Hvis markedsverdien på aksjene er høyere enn det beløp obligasjonseieren vil få ved innløsning, vil vedkommende foretrekke å konvertere sitt tilgodehavende til aksjer fremfor å få pålydende beløp utbetalt.

obllaan   "Obligasjonslån"

Innføres i 1999. Den totale lånesummen deles opp i mange mindre deler, for hver del blir det utstedt en obligasjon som legges ut til salg (emitteres) på det åpne marked. Selskapet selger (gjelds-) fordringer på seg selv. Dette er lån uten konverteringsrett til aksjer (se **konvll**), men kan forøvrig ha store forskjeller mht. sikkerhet, prioritet, rentebinding, valuta osv.

gjkred_l   "Gjeld til kr inst lang"

Innføres i 1999. Lån og forpliktelser overfor banker, finansieringsselskaper, forsikringsselskaper, pensjonskasser og andre institusjoner som har primærvirksomhet å yte finansiering. Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner består typisk av gjeldsbrevlån, pantelån, eller byggelån.

kongl   "Konserngjeld lang"

Alle år. Langsiktig gjeld til selskaper i samme konsern.

anslaan   "Ansvarlig lånekapital"

Alle år. Ansvarlig lånekapital er lån som ytes til et selskap og hvor långiver etter avtale står tilbake for alle andre kreditorer. Långiver har dårligere prioritet til selskapets verdier enn andre kreditorer i en konkurs/likvidasjons-situasjon i selskapet.

alanggj   "Annen langsiktig gjeld"

Alle år.

1992 - 1998: Genereres som **lgjeld - avsforspl - kongl - anslaan**

1999 - 2008: Annen langsiktig gjeld er langsiktig gjeld som er tatt opp for finansieringsformål og utelukker derfor selskapets avsetninger (de variablene som kommer under samlevariabelen **avsforspl**).

Sum = **konvll + obllaan + gjkred_l + kongl + anslaan**

lgjeld   "Langsiktig gjeld+forpl."

Alle år. Den langsiktige gjelden er en samlepost som inneholder alle forpliktelser på balansetidspunktet og potensielle forpliktelser som kan komme til å legge restriksjoner på bedriftens fremtidige bruk av ressurser.

1992 - 1998: Sum = **avsforspl + kongl + anslaan + alanggj**

1999 - 2008: Sum = **avsforspl + alanggj**

2.2.5. Kortsiktig gjeld

konvlk "Konvertible lån kort"

Innføres i 1999. Konvertible lån er kortsiktige obligasjoner med forfallstidspunkt i løpet av førstkommende år. Lån til selskap der långiver har en rett, men ingen plikt til å kreve et gitt antall aksjer i stedet for å få tilbakebetalt lånet, detaljene er avhengige av låneavtalen.

sertifl "Sertifikatlån"

Innføres i 1999. Sertifikatlån er kortsiktige lån som er tatt opp ved utstedelse av omsettelige sertifikater. Løpetid mellom 1 til 12 mnd, omsetning utenfor børs.

kongk "Konserngjeld kort"

Alle år. Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern.

gjkred_k "Gjeld til kr inst kort"

Innføres i 1999. Kortsiktige gjeldsforpliktelser til kredittinstitusjoner som tidsbegrensede kortsiktige lån, kassekredittlån (finansiell gjeld) og kortsiktig lån i utenlandsk valuta. **kassek** er en del av **gjkred_k**.

kassek "Kassekreditt"

Alle år. Kassekreditt er en driftskreditt som gis av bankene ved at det settes en maksimumsramme for det beløp bedriften kan disponere (se **kasskrlim** "kassekredittlimit"). Bedriften kan så benytte kreditten opp til maksimumsbeløpet ut fra det lånebehov de til enhver tid har. Kostnadene ved kassekreditt belastes resultatregnskapet som en rentekostnad. Kassekreditt er det beløpet som bedriften har trukket på kreditten på balansetidspunktet.

1992 - 1998: Før **gjkred_k** innføres står **kassek** for seg selv.

1999 - 2008: Etter at **gjkred_k** er innført er det en del av **gjkred_k**.

levgj "Leverandørgjeld"

Alle år. Leverandørgjeld oppstår ved kjøp av varer og tjenester der selger yter kreditt til kjøper (typisk 30 – 90 dager).

betsk "Betalbar skatt"

Alle år. Betalbar skattegjeld oppstår fordi norske aksjeselskaper betaler etterskuddsskatt. Skatten betales året etter den periode hvor skattbart overskudd er opptjent. Betalbar skatt er den skatt som selskapet (AS/ASA) skal betale basert på det skattepliktige resultatet det enkelte år. Se og **utssk** under Langsiktig gjeld.

offavg "Offentlig avgift"

Alle år. Offentlige avgifter består hovedsaklig av merverdiavgift, skattetrekk og arbeidsgiveravgift som selskapet er skyldig på balansetidspunktet.

skyldutb "Skyldig utbytte"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Utbytte (**utb**) er den delen av regnskapsårets resultat som skal betales til aksjonærene. Dette betales først ut etter generalforsamlingsbeslutning påfølgende år og må derfor avsettes som en gjeldspost. Den foreslåtte disponeringen av årets overskudd skal gjennomføres i regnskapet og opplyses om i tilknytning til resultatregnskapet. Dersom et selskap følger IFRS regler blir det informert om den planlagte fordelingen av årets overskudd i årsberetningen. IFRS tillater ikke at disponeringen gjennomføres i resultatregnskapet, og utbyttet blir da en del av EK og ikke en gjeldspost i årsregnskapet.

skyldkid   **"Skyldig konsernbidrag"**

Alle år. Ingen info 1992 tom 1994 og 2006 til 2008. Prinsipielt kun aktuelt i selskapsregnskaper siden det elimineres bort ved konsolidering til konsernregnskaper.

akgjeld   **"Annen kortsiktig gjeld"**

Alle år. Annen kortsiktig gjeld er en samlepost for all annen kortsiktig gjeld med forventet varighet under 1 år og som ikke kan plasseres i gruppene over. Består av poster som påløpte lønnskostnader og feriepenger, påløpte revisorhonorarer, service- og garantigjeld, påløpte rentekostnader, påløpte leiekostnader, forskudd fra kunder og annen uopptjent inntekt.

I grunnlagsfilene:

1992-1998: I 1992 tom 1996 er **akgjeld** en beregnet post definert (omtrent) ved **akgjeld = kgjeld - levj - offavg**. Variabelen mangler i årene 1997 og 1998.

1999 - 2008: Ingen info i grunnlagsfilene

Siden **akgjeld** i 1992 tom 1996 ikke har den samme definisjon som regnskapsloven legger opp til, og mangler for 1999 tom 2008 er **akgjeld** generert til å bli en residualpost.

Dette er gjort ved:

1992 - 1998: **akgjeld = kgjeld - kongs - kassek - levj - betsk - offavg - skyldutb - skyldkid**

1999 - 2008: **akgjeld = kgjeld - konv - kongs - sertif - gjkred_k (kassek) - levj - betsk - offavg - skyldutb - skyldkid**

kgjeld   **"Kortsiktig gjeld"**

Alle år. Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller til betaling innen ett år fra oppgjørstidspunktet 1992-

1998: Sum = **kongs + kassek + levj + betsk + offavg + skyldutb + skyldkid + akgjeld**

1999 - 2008: Sum = **konv + kongs + sertif + gjkred_k (kassek) + levj + betsk + offavg + skyldutb + skyldkid + akgjeld**

gjeld   **"Gjeld (LG+KG)"**

Alle år. Er generert for 1992-1998 for å få konsistens bakover i tid.

Sum = **lgjeld + kgjeld**

sumgjek   **"Sum gjeld og EK"**

Alle år. Sum all gjeld og egenkapital.

Sum = **gjeld + ek**

2.3. Regnskapsposter utenom resultatregnskapet og balansen

avdrlg "Avdrag langsiktig gjeld"

Alle år. Ingen info 1992 tom 1994 og fra og med 2006. Betalte avdrag på langsiktig gjeld i løpet av året.

pantst "Pantstillelser"

Alle år. Ingen info 2006 og 2007. Pantstillelser skal inneholde opplysninger om hvor mye av gjelden som er sikret ved pant i bedriftens driftsmidler. Det skyldes at pantegjeld ikke står som egen post i balansen, men fordeles på ulike andre poster, som kassekreditt, banklån osv.

kassekrlim "Kassekreditt limit"

Innføres i 1999. Mangler informasjon for de fleste selskap.

daglonn "Daglig leders lønn"

Alle år. Daglig leders lønn, oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Usikkert om dette er ren lønn eller samlet godtgjørelse, men det er uansett en del av variabelen **lonnsos** og ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Relativt få registreringer.

styrehon "Styrehonorar"

Alle år. Samlede styrehonorarer, oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Usikkert om det er avsatte eller utbetalte honorarer, men det er uansett en del av variabelen **lonnsos** og ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Relativt få registreringer.

revhon "Revisjonshonorar"

Alle år. Dette er selskapets honorar til sin revisor for lovpålagt revisjon. Inngår i ordinære kostnader, er ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet.

konshon "Honorar for råd fra rev."

Alle år. Honorar betalt til revisor for rådgivningstjenester utover ren revisjon. Inngår i ordinære kostnader, er ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Relativt få registreringer.

2.4. Genererte variabler

rkgjeld_min "Rentebærende kortsiktig gjeld min"

Alle år. **rkgjeld_min** er summen av de kortsiktige gjeldspostene vi med sikkerhet vet er rentebærende.

1992 - 1998: **rkgjeld_min** = **kongsk + kassek**

1999 - 2008: **rkgjeld_min** = **konvkl +sertifl + kongsk + gjkred_k**

rkgjeld_max "Rentebærende kortsiktig gjeld max"

Alle år. **rkgjeld_max** er kortsiktig gjeld minus de kortsiktige gjeldspostene vi med sikkerhet vet ikke er rentebærende.

rkgjeld_max = **kgjeld - levkj - betsk - offavg - skyldutb - skyldkid - akgjeld**

rlgjeld "Rentebærende langsiktig gjeld"

Alle år. Dette er summen av de langsiktige gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet.

rlgjeld = **lgjeld - avsfprpl**

rgjeld_min "Total rentebærende gjeld min"

Alle år. Dette er summen av de gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet, ved bruk av *minimum*sestimatet for rentebærende kortsiktig gjeld.

rgjeld_min = **rkgjeld_min + rlgjeld**

rgjeld_max "Total rentebærende gjeld max"

Alle år. Dette er summen av de gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet, ved bruk av *maksimum*sestimatet for rentebærende kortsiktig gjeld. **rgjeld_max** = **rkgjeld_max + rlgjeld**

ekandel "Egenkapital andel"

Alle år. Egenkapital som andel av sum eiendeler. På desimalform, ikke i prosent.

ekandel = **ek/sumeieind**

ebitda "Earnings before interest, tax, depreciation, and amortization"

Alle år. EBITDA er driftsresultat + ordinære avskrivninger og nedskrivninger. Kan oppfattes som driftsmessig kontantstrøm før både kapital slit, finansinntekter og betjening av fremmedkapital (gjeld).

ebitda = **driftsrs + avskr + nedskr (+nedskranl)**

ebitdamarg "EBITDA margin"

Alle år. EBITDA som andel av **totinn** på desimalform.

ebitdamarg = **ebitda/totinn**

drmargin "Driftsmargin"

Alle år. Driftsmargin viser hvor mye som blir igjen i selskapet per omsatt krone, etter at alle kostnadene knyttet til driften er dekket (driftsrs som andel av totinn), men før finanspostene. På desimalform, ikke i prosent.

$$\text{drmargin} = \text{driftsrs} / \text{totinn}$$

anlvurd "Av og nedskrivning"

Alle år. Sum av regnskapsmessige av- og nedskrivninger av anleggsmidler. Dette er poster i resultatregnskapet som ikke medfører kontantutlegg og er generert for bruk ved beregning av kontantstrøm.

$$\text{anlvurd} = \text{avskr} + \text{nedskr} (+\text{nedskranl})$$

payoutrat "Utbytteandel"

Alle år. Sum av **utb** og evt. **konsbid** som andel av **aarsrs**. I de tilfeller **payoutrat** er negativ er den erstattet med missing. På desimalform, ikke i prosent.

$$\text{payoutrat} = (\text{utb} + \text{konsbid}) / \text{aarsrs}$$

utbpay "Utbyttebet 1/0"

Alle år. Indikator på om selskapet har betalt **utb** og/eller **konsbid** i det aktuelle året. 1/0.

skattesats "Skattesats"

Alle år. Faktisk samlet skattesats for året, både betalbar og utsatt. På desimalform, ikke i prosent.

$$\text{skattesats} = \text{sumskatt} / \text{resfs}$$

betskattes "Betalt skattesats"

Alle år. Betalt skatt som andel av resultat før skatt. På desimalform, ikke i prosent.

$$\text{betskattes} = \text{betsk} / \text{resfs}$$

3. Foretaksvariabler

Foretaksvariablene er primært hentet fra de samme grunnlagsfilene som regnskapsvariablene, men begrenset av at de kun er gyldige på leveransetidspunktet. Selskapene er forpliktet til å levere regnskapene til Brønnøysundregistrene innen 1.7. året etter regnskapsåret. Våre grunnlagsfiler er så generert av leverandøren gjennom det påfølgende halvåret og det er derfor usikkert hvilken eksakt dato foretaksvariablene gjelder. Vi har for enkelhets skyld antatt at foretaksvariablene har gyldighet for det siste regnskapsåret som inngikk i hver leveranse, selv om dette er upresist. Denne forutsetningen begrenser mange av variablene til årene 2003-2008. Vi har og supplert foretaksvariablene med data fra andre kilder, i hovedsak:

- **Kommunenavn/nummer:** Dette er supplert fra en fil fra Kommunal og Regionaldepartementet som inneholder dagens kommunenavn og kommunenummer og den er brukt til å supplere i de tilfellene der vi bare har en av delene fra de andre kildene.
- **Konkursregisteret:** SNF har tidligere kjøpt inn konkursregisteret fra Brønnøysundsregistrene og vi legger inn konkursåret her. Mottatt konkursregisteret dekker perioden fra september 1993 – desember 2009. Vi tar med år for konkursåpning for de selskapene som har gått konkurs i denne perioden.
- **NHH Børsprosjektet:** Børsprosjektet har ansvar for å vedlikeholde informasjon om børsnoterte verdipapirer til bruk i undervisning, utredning og forskning ved NHH. De har levert data for om selskapene hadde børsnoterte verdipapirer eller derivater på Oslo Børs.

Foretaksvariablene er relativt få i forhold til regnskapsvariablene, men vi har likevel laget årsfiler med både foretaks- og bransjevariabler. I filene er det kun med informasjon som kommer direkte fra kildene, evt. der manglende registreringer for enkeltår kan suppleres uten risiko for feil, jfr. **kommune** og **kommnr**, **poststed** og **postnr**. Dette betyr at det er mange manglende registreringer i enkeltår og brukere må selv vurdere om man har grunnlag for å anta at foretaksinformasjonen i ett år også er gyldig for andre år. Et eksempel er at det trolig er rimelig å anta at selskaper stort sett har samme navn i alle år. Slik kopiering er ikke gjort i filene siden vi da bedre viser hvilke data vi har sikre kilder til. Vi har ikke sortert mellom enkeltsselskaper og konserner siden konserninformasjonen sammenfaller med informasjonen for morselskapet i konsernet ("konsernspissen").

Informasjonen om konsernstrukturer er mangelfull og vil kreve omfattende tilleggsarbeid. Vi tar sikte på å supplere konserninformasjonen i en senere versjon av databasen.

3.1. Forklaring av foretaksdata

orgnr "orgnr"

Dette er selskapets 9-sifrede organisasjonsnummer, tildelt ved registrering i foretaksregisteret eller enhetsregisteret i Brønnøysund. Finnes for alle selskaper/år.

navn "Selskapsnavn"

Dette er selskapets registrerte navn hentet fra grunnlagsfilene til regnskapsdatabasen.

aar " Rapporteringsår"

Kalenderår registreringene gjelder for, typisk regnskapsåret forutgående for regnskapsrapporten. I all hovedsak er dette kalenderår og registreringen antas å gjelde ved utløpet av kalenderåret, se og innledningsvis kommentar.

aktiv "Om selskapet er aktivt"

Dette er en variabel som tar verdien 1 om selskapet var aktivt i det aktuelle året og 0 ellers. Variabelen kommer fra grunnlagsfilene til regnskapsdataene og det er usikkert hva som er bakenforliggende kilde, men selskaper som ikke er aktive har trolig svært lave eller manglende verdier i regnskapsvariablene **totinn** og lignende.

konkaar_mi "Konkursåpningsår"

Denne variabelen angir det året det første gang ble åpnet konkursprosess i selskapet, dersom dette skjedde i perioden 09/1993 – 12/2009. Variabelen gir anledning til å skille ut selskaper som forsvinner av andre årsaker, for eksempel fusjon eller nedleggelse. Selskaper slutter ofte å sende inn årsregnskaper før de går konkurs og derfor er det ikke uvanlig at **konkaar_mi** kommer etter siste regnskapsår for selskapet. Det er også varierende hvor lang tid det tar å fullføre en konkursprosess, derfor har vi utelatt avslutningsår for konkursen siden selskaper i konkursprosess uansett vanligvis er sluttet å drive vanlig virksomhet. I enkelte tilfeller skyldes konkursåpning at selskapet mangler revisor, styre eller innsendt regnskap og da vil de vanligvis bringe dette i orden og drive videre. I slike tilfeller vil man kunne se regnskapsdata for selskaper også etter konkursåret. Konkursinformasjonen kommer fra Konkursregisteret i Brønnøysund.

konkaar_ma "Konkursåpningsår"

Denne variabelen angir det året det siste gang ble åpnet konkursprosess i selskapet, dersom dette skjedde i perioden 09/1993 – 12/2009. For øvrig er variabelen tilsvarende **konkaar_mi**.

postnr "Postnummer"

Dette er forretningsadressens postnummer som registrert i regnskapsregisteret. For postnummer som starter med "0" er dette sifferet droppet i filene. Postnummeret er knyttet til juridisk forretningsadresse og den kan derfor avvike fra hvor virksomheten faktisk fysisk skjer. Vi har ikke forsøkt å harmonisere postnummer i de tilfeller Posten(Postverket) har gjennomført revisjoner uten at foretaket har flyttet.

poststed "Poststed"

Dette er tilsvarende som for **postnr** den juridiske forretningsadressen til selskapet. Vi har heller ikke her forsøkt å harmonisere navnebruken.

kommnr "Kommunenr"

Dette angir den kommunen selskapet er lokalisert. For kommunenummer som starter med "0" er dette sifferet droppet i filene. Hovedkilden er regnskapsregisteret, men dette er og renset mot andre kilder. Det er ikke gjort noen harmonisering av kommunenummer for å reflektere de (forholdsvis få) kommunesammenslåingene som har skjedd i perioden.

kommune "Kommune"

Dette angir navnet på den kommunen selskapet er lokalisert i. Hovedkilden er regnskapsregisteret, men dette er og renset mot andre kilder.

landsdel "Landsdel 1-7"

Dette angir navnet på den landsdelen selskapet er lokalisert i. Kilden er kommuneoversiktsfilen.

Landsdel		Fylker	Antall selsk*år	Fordeling
Østviken	Østfold, Oslo Akershus		878,607	36.5 %
Innlandet	Hedmark, Oppland		126,963	5.3 %
Vestviken	Buskerud, Vestfold Telemark		301,614	12.5 %
Sørlandet	Aust-Agder, Vest-Agder		127,159	5.3 %
Vestlandet	Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal		593,971	24.7 %
Trøndelag	Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag		176,403	7.3 %
Nordnorge	Nordland, Troms, Finnmark		201,193	8.4 %
Samlet			2,405,910	

selskf "Jur. Selskapsform"

Dette er en tekstvariabel som angir forkortet selskapsnavn slik det typisk benyttes i Brønnøysundsregistrenes kategorisering. Hovedkilde er regnskapsfilene, men renset mot andre kilder.. Se egen tabell for beskrivelse.

selskat "Selskapskategorier"

Dette er en kategorisering av selskapsformene i hovedgrupper basert på eiernes ansvar/rolle. Se egen tabell for hvilke **selskf** som er med i hvilke **selskat**.

- Begransv: Eierne i disse selskapene er kun ansvarlig med den kapitalen de har investert i selskapet.
- Partnere: Eierne driver en form for partnerskap og vil normal være ansvarlig med hele sin formue.
- Offselsk: Dette er selskapsformer laget for bruk innen offentlig sektor. NB! Offentlig sektor kan også være eiere av andre **selskf** i kategorien Begransv.

- Eierfrie: Disse selskapene har ikke klart definerte eiere og eieransvar er derfor irrelevant.
- Enkeltn: Enkeltmannsforetak. Personlige foretak med ubegrenset ansvar.

Tabellen viser **selskf**, **selskat** og antall observasjoner(selskap/år) i hver **selskf**:

Variabel: selskf	Antall selsk*år	Beskrivelse	Variabel: selskat
ANN	447	Annen juridisk person	
ANNA	360	Annen juridisk person	
ANS	8,603	Ansvarlig selskap	Partnere
AS	2,321,648	Aksjeselskap	Begransv
ASA	5,911	Allmennaksjeselskap	Begransv
AVD	7	Avdeling	
BA	5,524	Selskap med begrenset ansvar	Begransv
BBL	625	Boligbyggelag	Eierfrie
BRL	24,501	Borettslag	Eierfrie
DA	4,545	Delt ansvar	Begransv
ENK	21,234	Enkeltmannsforetak	Enkeltn
ESE	7,879	Eierseksjonssameie	Partnere
ESEK	1,397	Eierseksjonssameie	Partnere
FKF	18	Fylkeskommunalt foretak	Offselskap
FLI	3,805	Forening/lag/innretning	Eierfrie
GFS	377	Gjensidig forsikringselskap	Eierfrie
IKJ	3	Andre ikke-juridiske personer	Eierfrie
IKJP	8	Andre ikke-juridiske personer	Eierfrie
IKS	594	Interkommunalt selskap	Offselskap
KF	199	Kommunalt foretak	Offselskap
KIRK	4	Kirkelig fellesråd	Offselskap
KOM	2	Kommune	Offselskap
KOMM	3	Kommune	Offselskap
KS	4,391	Kommandittselskap	Begransv
KTR	12	Kontor	Partnere
KTRF	3	Kontorfellesskap	Partnere
NUF	11,445	Norskreg. utenlandsk foretak	Begransv
ORG	14	Organisasjonsledd	
ORGL	39	Organisasjonsledd	
PK	52	Pensjonskasse	Eierfrie
PRE	1,913	Partrederi	Partnere
REV	8	Enkeltpers reg. i Revisorreg	Enkeltn
SA	54	Andelslag	Partnere
SAM	516	Tingsrettslig sameie	Partnere
SF	36	Statsforetak	Offselskap
SPA	750	Sparebank	Eierfrie
STI	46,213	Stiftelse	Eierfrie
SÆR	446	Annet foretak iflg. særsk. lov	Offselskap
UTB	1	Frivillig reg. utleiebygg	
UTBG	2	Frivillig reg. utleiebygg	
VPF	1,287	Verdipapirfond	Eierfrie
VPFO	1,040	Verdipapirfond	Eierfrie

eierstruktur   **"Hovedeier kategori"**

Regnskapsfilene angir eierstrukturen kategorisert som:

Kategorier	Antall selsk*år	Fordeling
0 Eierstruktur ukjent	232,170	15.4%
1 Børsnotert eller inngår i et slikt konsern	2,948	0.2%
2 Firmæid, et eller flere norske firma har majoritet	397,903	26.3%
3 Personeid, en eller flere personer eier selskapet	816,205	54.0%
4 Kombinasjonseid (personer/firma/off.)	18,041	1.2%
5 Offentlig eid (>50%)	3,846	0.3%
6 ASA, ikke børsnotert	1,127	0.1%
7 Samvirke (COOP)	166	0.0%
9 Utenlandseid	39,746	2.6%

bors_aks   **"Indikator børsnot. aksjer"**

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde noterte aksjer på Oslo Børs, uavhengig av evt. aksjeklasser. For sparebanker gjelder dette børsnoterte grunnfondsbevis.

bors_obl   **"Indikator børsnot. obligasjoner"**

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde minst ett notert obligasjonslån på Oslo Børs, uavhengig av type, varighet, prioritet eller andre kjennetegn. Obligasjonslån består av omsettelige, VPS-registrerte, gjeldspapirer og har en løpetid på minimalt 1 år ved utstedelse. Selskapet kan ha lån notert på utenlandske børser, men de vil ikke fanges opp av denne variabelen.

bors_sert   **"Indikator børsnot. sertifikat"**

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde minst ett notert sertifikatlån på Oslo Børs. Sertifikatlån består av omsettelige, VPS-registrerte, gjeldspapirer og har en løpetid på maksimalt 1 år ved utstedelse. Selskapet kan ha lån notert på utenlandske børser, men de vil ikke fanges opp av denne variabelen.

bors_fut   **"Indikator børsnot. futures"**

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert futures på selskapets aksjer på Oslo Børs. Futures er omsettelige avtaler om framtidige kjøp av aksjer i selskapet.

bors_opt   **"Indikator børsnot. opsjoner"**

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert opsjoner på selskapets aksjer på Oslo Børs. Opsjoner er omsettelige kjøpsretter til eksisterende aksjer i selskapet og er normalt ikke utstedt av selskapet.

bors_war "Indikator børspot. warrants"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert warrants på selskapets aksjer på Oslo Børs. Warrants er omsettelige kjøpsretter til aksjer i selskapet.

mors_orgnr "Morslk. orgnr. >50%"

Dette er morselskapets organisasjonsnummer. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_navn "Morslk. navn >50%"

Dette er morselskapets navn. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_eandel "Morslk. eierandel"

Dette er morselskapets eierandel, oppgitt i prosent og laveste verdi er 50. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_land "Morslk. nasjonalitet >50%"

I de tilfeller der selskapet har opplysning om morselskap, dvs. et selskap som eier minst 50% av det aktuelle selskapet, opplyses også om morselskapets nasjonalitet (to-bokstavskode, ikke dokumentert her). Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

etableri "Etableringsdato"

Dette er dato for selskapets etablering, i formatet "ååååmmdd" (numerisk). Kun registrert for årene 2003 - 2008, men er kopiert tilbake til alle år selskapet er inne i datasettet.

stiftaar "Stiftelsesår"

Dette er det kalenderåret selskapet er stiftet, hentet fra **etableri**. Dette er kopiert tilbake til alle år selskapet er inne i datasettet.

regdato "Selskapets registreringsdato"

Dette er dato for registrering i enten Foretaksregisteret eller Enhetsregisteret, i formatet "ååååmmdd". Tidligste dato er i 1988 og reflekterer at det var da disse registrene ble etablert som sentrale, nasjonale registre som overtok for de lokale handelsregistrene. De fleste selskap har derfor vært registrert i lokale handelsregister før de ble overført Brønnøysundregistrene på **regdato**. Kilde er regnskapsregisteret. Dette er kopiert tilbake til alle år selskapet er inne i datasettet.

revorg "Revisors orgnr"

Selskapets revisors organisasjonsnummer.

revnavn "Revisors navn"

Selskapets revisors firmanavn.

revanm "Revisjonsanmerkninger"

Dette angir tilfeller der revisor har avgitt annet enn ren (dvs. uten kommentarer) revisjonsberetning til selskapet for det aktuelle året. Tabellen viser inndelingen slik den er registrert i regnskapsdatabasen (trolig av Dun&Bradstreet). *Fra og med 2007 benyttes bokstavkoder, men da vi mangler tolking av disse har alle med anmerkninger i disse årene blitt kodet med "3":*

Kategorier	Antall	
	selsk*år	Fordeling
1 Presiserende bemerkninger i revisors beretning	78,900	33.9%
2 Merknader om forbehold i revisors beretning	12,401	5.3%
3 Både 1 & 2 i revisors beretning	106,215	45.6%
4 Negative bemerkninger i revisors beretning.	1,473	0.6%
5 Revisor kan ikke uttale seg om årsoppgjøret	520	0.2%
6 Aksjonærlån med manglende sikkerhet	5,276	2.3%
7 Skattetrekk er ikke innsatt på egen konto	6,943	3.0%
8 Manglende dokumentasjon og internkontroll	3	0.0%
9 Aksjekapital er tapt, videre drift forutsetter kapitaltilførsel og/eller resultatforbedringer.	21,059	9.1%

Ved kombinasjon av kodene 6 til 9 registreres 1 for presiserende bemerkninger.

revanm07 "Revisjonsanmerkninger2007"

Dette angir tilfeller der revisor har avgitt annet enn ren (dvs. uten kommentarer) revisjonsberetning til selskapet fra og med 2007. Det benyttes bokstavkoder, men da vi mangler tolkning av disse har vi definert dette som egen variabel.

ratingkode "D&Bs kredittrating"

Dun&Bradstreet sin interne kredittrating av selskapene:

Kategorier	Antall	
	selsk*år	Fordeling
0 Ikke ratet	177,512	19.5%
1 C Kreditt frarådes	19,232	2.1%
2 B Kreditt mot sikkerhet	131,188	14.4%
3 A Kredittverdigg	307,830	33.7%
4 AA God kredittverdighet	185,012	20.3%
5 AAA Høyeste kredittverdighet	66,777	7.3%
9 Konkurs/avviklet/likvidert	24,889	2.7%

banknr "bankplasskode"

Selskapets hovedbankforbindelse(filial), registrert som de fire første sifrene i kontonummeret. Bankplassregisteret viser hvilke banker det faktisk dreier seg om (www.fnh.no). Få registreringer.

bankforb "bankforbindelse"

Selskapets hovedbankforbindelse (navn), kun angitt i 2003 og 2004. Få registreringer.

nibor3m "NIBOR 3 mnd markedsrente"

NIBOR (Norwegian InterBank Offered Rate) for 3 mnd varighet. Årlige gjennomsnitt av daglige, nominelle renter som rapportert på Norges Bank sin hjemmeside (http://www.norges-bank.no/templates/article_55486.aspx).

ansatte "Antall ansatte"

Antall ansatte i selskapet – ikke i evt. konsern. Usikkert om det er antall ansatteforhold eller årsverk. Hentet fra grunnlagsfilene for regnskapsdatabasen og rensset mot andre kilder.

3.2. Forklaring av bransjedata

bransjek "Hovedbransjekode"

Dette er den bransjekoden – etter NACE-systemet – som antas best å beskrive selskapets virksomhet. 5-sifret. Kilden er regnskapsfilene, rensset mot andre kilder. Bransjekodene rapportert i 2008 avviker ofte fra tidligere år grunnet en revisjon. Vi har valgt å erstatte verdien i variabelen **bransjek** med den mest typiske bransjekoden for årene tilbake til og med 2001, men i tillegg inkludert den nye koden som **bransjkny** for alle tidligere år.

bransjet "Hovedbransjebeskr."

Dette er regnskapsfilene sin bransjebeskrivelse, knyttet til **bransjek**. Denne er kopiert bakover så lenge **bransjek** er den samme for foretaket.

bransjkny "Bransjekode, ny 2008"

Dette er den bransjekoden – etter NACE-systemet – som er rapportert i 2008. Vi har i tillegg inkludert den nye koden som **bransjkny** for alle tidligere år for selskapet.

bransjtny "Bransjetekst, ny 2008"

Dette er regnskapsfilene sin bransjebeskrivelse, knyttet til **bransjkny**. Denne er kopiert bakover tilsvarende som **bransjkny** for foretaket.

bransjek_2s "2-siffer kode(bransjek)"

Dette er 2-siffer (NACE-)kode generert fra **bransjek**.

bransjegr**"Bransjegrupper"**

Dette er en inndeling i 12 ulike bransjegrupper ved bruk av **bransjek**.

Bransjegrupper	Antall selsk*år	Bransjekoder(bransjek):	
		Fra og med	Til
Primærnæring	33,963	-	10,000
Petroleum	6,985	11,000	12,000
Industri	217,453	10,000	11,000
		12,000	40,000
Bygg	206,511	40,000	50,000
Handel	693,151	50,000	60,000
Utenriks sjøfart	36,836	60,300	60,400
		61,100	61,200
Transport	94,284	60,000	65,000 (<i>Unntatt utl. Sjøfart, IT</i>)
Finans, forsikring	94,492	65,000	70,000
Tjenester	871,398	70,000	75,000 (<i>Unntatt IT</i>)
Helse	86,292	85,000	90,000
Kultur , media	68,676	92,000	95,000
IT	69,336	30,020	31,000
		64,200	65,000
		71,330	71,340
		72,000	73,000
Total	2,479,377		

brkod2**"Sekundær-bransjekode"**

Dette er en tilleggbransjekode (NACE, 5-siffer) med få registreringer. Kan ofte være andre bransjer virksomheten er inne i utenfor hovedbransjen som er gitt i **bransjek**. Det brukes også dersom selskapet er eier av andre selskaper som er i andre bransjer, eller om selskapet er holdingselskap.

brtxt2**"Bransjeforklaring"**

Dette er forklaringen knyttet til **brkod2**.

brkod3**"3. Bransjekode"**

Supplerende bransjekode (NACE, 5-siffer) med svært få registreringer.

4. Kvalitetssjekk av databasen

En viktig del av arbeidet var å finne ut om variablene har endret innhold som følge av regnskapsreformen, eller om det er historisk konsistens. Dette ble utført ved å gjennomgå konsernregnskapene til Orkla ASA (1994-2007), Schibsted ASA (1992-2007), Tomra ASA (1992-2007) og selskapsregnskapet til Tysse Mekaniske Verksted AS (1992-2007). Det ble undersøkt hvordan de ulike postene fra deres årsrapporter blir rapporterte i regnskapsfilene. Endringer i innhold i variablene fra år til år eller forskjeller mellom årsrapport og datafiler er spesifisert. Der det er store endringer er det laget nye variabler. Denne gjennomgangen bidro både til å få full forståelse av strukturen i regnskapspostene og som en stikkprøve på om det er konkrete inntastingsfeil i databasen.

I arbeidet med regnskapsvariablene, er det oppdaget noen svakheter. Det er samtidig viktig å ta i betraktning at dette er en meget stor data samling, og vi har kun kontrollert et relativt lite utvalg. Det ble funnet noen tilfeller med inntastingsfeil: et eksempel at **lonnsos** inneholder verdien som **varefor** burde inneholdt, mens **adrkost** inneholder det som burde vært i **lonnsos** eller at det mangler tre nuller i en variabel i forhold til årsrapporten. Det var også tilfeller der enkelt variabler inneholder verdien til både sin egen regnskapspost i tillegg til andre variablers regnskapspost.

De variablene som oftest manglet, var residualvariablene som tilhørte driftsresultat (**adrkost**), anleggsmidler (**aanlfodr**) omløpsmidler (**aoml**) og kortsiktig gjeld (**akgjeld**). De har alle blitt genererte for 1992-1998, slik at man må være observant på at det er usikkerhet i forhold til hva de nøyaktig inneholder. Vi fant også at markedsbasert gjeld (**obllaan**, **sertifl**, **konvll** og **konvllk**) har verdier for en del selskaper som åpenbart er for små til å kunne hente fremmedkapital ved emisjoner i markedet.

Siden det i databasen fra Dun&Bradstreet og Menon er lagt inn informasjon direkte fra årsrapporten og ikke utført noen summeringer, kan det virke som at selv om det mangler informasjon og det er småfeil i delvariablene stemmer allikevel sumvariablene i forhold til postene i årsregnskapet. Det har for øvrig blitt undersøkt et alt for lite utvalg til å kunne gi noen konklusjon om feilfrekvensen i databasen. I det utvalget som ble kontrollert var det imidlertid ingen feil i summeringsvariablene i forhold til årsrapportene. Dette gjør at risikoen for feil i hovedsak gjelder ved bruk av de mest detaljerte, underliggende variablene.

I arbeidet med å få et inntrykk av andelen feil i databasen testet vi også om sumpostene samsvarte med beregnet sum av de delpostene den skulle bestå av. Det ble funnet noen feil ved at det mangler verdi i noen delposter (residualposter) og derfor vil ikke sumposten alltid være lik delene, for 1992-1998 har flere slike delposter blitt generert, men ikke for 1999 - 2008. Omfanget av feil er uansett svært begrenset og vi fant ingen tegn til systematiske avvik som ventes å være av betydning for analytisk bruk av databasen.

Som en del av prosjektet med å kvalitetssikre data ble det også gjennomført samtaler med førsteamanuensis Jarle Møen (NHH) for å avdekke brukerproblem i forhold til bruk av databasen. Det kom opp flere tanker om saker som burde bli nærmere undersøkt. De viktigste som ikke er gjennomgått grundig er omfanget av negative poster, og om alle selskaper man skulle forvente å finne i databasen faktisk er med. Vi har valgt å ikke gjennomføre fornyet kvalitetssjekk for 2008-tallene. Det er også ønskelig å opprette en logg der brukere av databasen kan legge inn informasjon om feil og mangler som de avdekker, i første omgang kan disse sendes på epost til aksel.mjos@snf.no.

5. Kildehenvisninger

Bransjekoder fra www.ssb.no

Lovdata, "Lov om årsregnskap m.v." (regnskapsloven), Kapittel 6. Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling. <<http://www.lovdata.no/all/tl-19980717-056-011.html>>

NIBOR-renter fra www.norges-bank.no

Tellefsen, Jan Terje (1992) "Årsregnskapet", 4utg, Universitetsforlaget, Oslo.

Tellefsen, Jan Terje og John Christian Langli (2001) "Årsregnskapet", 7. utg, Gyldendal Akademiske, Oslo.

Tellefsen, Jan Terje og John Christian Langli (2005) "Årsregnskapet", 8. utg, Gyldendal Akademiske, Oslo.

6. Dataoversikt og -beskrivelse⁹

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
salgsinn	234,213	20,915	0	157	3,475	1,268,686
adrinn	234,213	2,875	0	0	206	160,597
totinn	234,213	23,790	3	906	4,608	1,335,956
varefor	234,213	11,514	0	0	759	825,376
behend	234,213	28	0	0	0	3,403
lonnsos	234,213	3,434	0	30	1,124	52,397
avskr	234,213	849	0	5	95	52,746
nedskr	234,213	118	0	0	0	10,938
tapkrav	234,213	0	0	0	0	8
adrkost	234,213	5,208	39	275	1,039	278,540
driftsrs	234,213	2,640	-33	19	436	448,281
invdtrres	234,213	7	0	0	0	11,424
invtsres	234,213	595	0	0	0	30,466
invares	234,213	34	0	0	0	10,854
vendroml	234,213	-230	0	0	0	12,140
rentintkons	234,213	290	0	0	0	15,935
renteinn	234,213	239	0	3	33	9,060
afininn	234,213	1,353	0	0	7	170,685
fininnt	234,213	2,527	1	14	122	172,280
nedskfom	234,213	5	0	0	0	1,209
nedskfam	234,213	620	0	0	0	37,853
rentekostkon	234,213	339	0	0	0	15,074
rentekost	234,213	478	0	1	71	16,140
afinkost	234,213	1,420	0	0	7	89,228
finkost	234,213	3,100	0	31	252	116,754
ordrsfs	234,213	1,934	-81	32	472	380,160
skattordrs	234,213	1,430	0	0	75	226,753
ordres	234,213	503	-75	26	372	192,503
eointt	234,213	20	0	0	0	2,872
eokost	234,213	30	0	0	0	5,178
skatteordr	234,213	2	0	0	0	791
resfs	234,213	1,924	-81	33	474	380,160
sumskatt	234,213	1,432	0	0	76	226,755
aarsrs	234,213	492	-75	26	373	192,517
minintres	234,213	0	0	0	0	84
utb	234,213	745	0	0	0	63,658
overfaek	234,213	-707	-97	2	208	166,094
overffvf	234,213	1	0	0	0	1,010
konsbid	234,213	439	0	0	0	30,140

⁹ Alle beløp er i 1000 kr mens forholdstall er på desimalform.

Regnskapsvariabler - Eiendeler (selskap, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
fou	234,213	50	0	0	0	3,234
patent	234,213	326	0	0	0	18,115
utsskf	234,213	368	0	0	0	12,647
goodwi	234,213	384	0	0	0	43,960
immeiend	234,213	1,128	0	0	1	54,222
eiend	234,213	5,322	0	0	331	87,409
maskanl	234,213	2,433	0	0	0	333,902
skiprigfl	234,213	1,448	0	0	0	69,342
drlosore	234,213	1,175	0	0	101	66,055
aanlfordr	234,213	1	0	0	0	226
vardrmdl	234,213	10,379	0	63	1,394	375,880
invdtr	234,213	10,124	0	0	0	663,758
invkonsbal	234,213	918	0	0	0	132,090
laankonl	234,213	3,140	0	0	0	203,207
andrinv	234,213	880	0	0	0	36,578
laanann	234,213	137	0	0	0	8,209
aksjand	234,213	1,454	0	0	0	71,984
oblig	234,213	10,220	0	0	0	2,085,375
pmidl	234,213	3	0	0	0	1,071
finanlm	234,213	26,876	0	0	262	2,285,407
anl	234,213	38,383	32	509	3,505	2,420,777
varer	234,213	1,483	0	0	17	55,509
kundef	234,213	27,734	0	6	252	4,637,339
andfor	234,213	15,916	0	32	252	3,972,109
laankonk	234,213	3,031	0	0	0	209,777
kravskap	234,213	25	0	0	0	1,544
aoml	234,213	15,918	0	32	252	3,972,109
fordr	234,213	46,707	9	160	930	8,485,832
aksjkons	234,213	50	0	0	0	9,080
markbaksj	234,213	841	0	0	0	85,703
markbaobl	234,213	795	0	0	0	98,461
markbafin	234,213	17,140	0	0	0	6,387,367
afin	234,213	390	0	0	0	43,073
invest	234,213	19,220	0	0	0	6,390,695
cash	234,213	3,711	40	221	944	147,058
oml	234,213	71,122	203	849	3,104	14,700,000
sumeiend	234,213	109,505	638	2,371	8,189	15,400,000

Regnskapsvariabler - Egenkapital og gjeld (selskap, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
ak	234,213	5,385	100	100	400	370,092
e_aksj	234,213	88	0	0	0	24,110
overkf	234,213	4,736	0	0	0	135,802
inn_ek	234,213	12,663	100	111	637	453,781
fondvfor	234,213	419	0	0	0	124,517
a_ek	234,213	7,016	-37	150	1,173	352,292
opptjek	234,213	7,435	-37	154	1,185	435,550
ek	234,213	20,098	99	526	2,333	665,026
minintbal	234,213	4	0	0	0	903
pforpl	234,213	421	0	0	0	53,482
utssk	234,213	844	0	0	0	95,719
avsetn	234,213	4,762	0	0	0	695,907
avsforpl	234,213	6,026	0	0	0	723,860
konvll	234,213	70	0	0	0	7,405
obllaan	234,213	687	0	0	0	90,365
gjkred_l	234,213	4,844	0	0	303	94,399
kongsl	234,213	2,915	0	0	0	142,974
anslaan	234,213	679	0	0	0	102,285
alanggj	234,213	3,588	0	0	0	137,809
lgjeld	234,213	18,808	0	23	1,773	828,390
konvlk	234,213	70	0	0	0	7,405
kongsk	234,213	3,155	0	0	0	301,187
sertifl	234,213	77	0	0	0	13,365
gjkred_k	234,213	14,966	0	0	0	3,344,681
kassek	234,213	1	0	0	0	227
levgj	234,213	1,532	0	16	225	75,694
betsk	234,213	789	0	0	46	93,263
offavg	234,213	403	0	13	157	6,201
skyldutb	234,213	610	0	0	0	62,620
skyldkid	234,213	0	0	0	0	0
akgjeld	234,213	49,030	15	145	655	11,600,000
kgjeld	234,213	70,595	80	475	1,851	14,900,000
gjeld	234,213	89,403	243	1,254	4,929	14,900,000
sumgjek	234,213	109,505	638	2,371	8,189	15,400,000

Regnskapsvariabler - Tilleggs- og genererte variabler (selskap, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
avdrlg	234,213	0	0	0	0	0
pantst	234,213	0	0	0	0	25
kasskrlim	234,213	0	0	0	0	0
betskattesats	197,921	225	0	0	399	469
styrehon	143,523	10	0	0	0	82
revhon	214,212	23	6	12	22	121
konshon	234,213	0	0	0	0	2
rkgjeld_min	234,213	18,267	0	0	0	3,358,466
rkgjeld_max	234,213	18,231	0	0	0	3,358,462
rlgjeld	234,213	12,782	0	0	1,519	283,070
rgjeld_min	234,213	31,049	0	50	2,075	3,402,821
rgjeld_max	234,213	31,013	0	50	2,077	3,402,816
ekandel	231,205	-2.06	0.10	0.33	0.70	200.77
ebitda	234,213	3,489	-22	50	560	491,330
ebitdamarg	176,993	-0.86	0.00	0.10	0.41	104.17
drmarg	176,993	-0.96	-0.02	0.07	0.33	104.57
anlvurd	234,213	967	0	5	99	54,375
payoutrat	215,192	0.28	0.00	0.00	0.00	7.78
utbpay	223,851	0.14	0.00	0.00	0.00	0.35
skattesats	229,124	0.17	0.00	0.12	0.28	22.04
betskattesats	229,124	0.08	0.00	0.00	0.22	5.34

Regnskapsvariabler - Resultatregnskapet (konsern, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
salgsinn	3,732	968,123	60,228	128,815	332,777	11,700,000
adrinn	3,732	114,917	15	1,460	12,521	1,025,984
totinn	3,732	1,083,002	78,828	155,081	406,239	11,900,000
varefor	3,732	517,360	5,912	54,094	157,675	6,375,245
behend	3,732	1,107	0	0	0	115,747
lonnsos	3,732	167,890	13,987	31,313	77,584	952,032
avskr	3,732	49,065	1,368	4,031	13,711	755,448
nedskr	3,732	15,567	0	0	0	159,530
tapkrav	3,732	0	0	0	0	26
adrkost	3,732	218,253	11,226	24,555	69,949	1,857,101
driftsrs	3,732	113,761	484	8,089	25,076	3,337,493
invdtrres	3,732	-5	0	0	0	602
invtsres	3,732	3,854	0	0	0	154,232
invares	3,732	1,973	0	0	0	112,495
vendroml	3,732	-7,129	0	0	0	90,187
rentinkons	3,732	480	0	0	0	12,922
renteinn	3,732	6,928	1	613	2,501	39,604
afininn	3,732	35,654	22	761	5,238	661,981
fininnt	3,732	49,105	664	2,404	10,507	722,898
nedskfom	3,732	14	0	0	0	577
nedskfam	3,732	4,152	0	0	0	72,444
rentekostkon	3,732	887	0	0	0	17,112
rentekost	3,732	20,710	0	1,386	6,576	111,699
afinkost	3,732	46,694	62	1,108	7,867	601,564
finkost	3,732	79,808	1,664	5,472	24,952	625,462
ordsrfs	3,732	83,187	-4,899	4,093	17,567	3,154,302
skattords	3,732	50,730	-29	1,278	5,019	2,253,159
ordres	3,732	32,457	-4,702	2,855	13,100	1,194,722
eoinnt	3,732	616	0	0	0	19,164
eokost	3,732	448	0	0	0	8,492
skatteordr	3,732	37	0	0	0	3,651
resfs	3,732	82,948	-4,735	3,866	16,766	3,149,702
sumskatt	3,732	50,767	-49	1,328	5,103	2,253,161
aarsrs	3,732	32,181	-4,516	2,498	12,003	1,184,737
minintres	3,732	374	0	0	1	53,916
utb	3,732	2,755	0	0	0	72,423
overfaek	3,732	25,540	0	0	0	1,136,567
overffvf	3,732	48	0	0	0	2,267
konsbid	3,732	384	0	0	0	8,294

Regnskapsvariabler - Eiendeler (konsern, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
fou	3,732	20,213	0	0	0	1,007,846
patent	3,732	51,427	0	0	0	612,507
utsskf	3,732	14,885	0	209	2,549	103,913
goodwi	3,732	97,598	0	0	4,651	913,058
immeiend	3,732	184,691	72	2,258	19,761	1,835,907
eiend	3,732	294,623	0	13,575	66,891	1,966,807
maskanl	3,732	147,621	0	0	887	5,080,359
skiprigfl	3,732	140,307	0	0	0	1,065,790
drlosore	3,732	88,918	723	3,379	13,369	1,122,633
aanlfodr	3,732	1,049	0	0	0	39,839
vardrmdl	3,732	671,885	9,262	34,603	150,893	6,169,765
invdtr	3,732	984	0	0	0	22,075
invkonsbal	3,732	1,016	0	0	0	43,989
laankonl	3,732	2,178	0	0	0	44,838
andrinv	3,732	54,524	0	0	1,390	642,343
laanann	3,732	2,206	0	0	0	18,666
aksjand	3,732	40,174	0	56	1,868	649,717
oblig	3,732	164,457	0	340	4,517	3,355,124
pmidl	3,732	7	0	0	0	203
finanlm	3,732	265,611	218	2,986	21,934	3,734,371
anl	3,732	1,122,186	20,481	58,953	282,882	9,401,177
varer	3,732	84,079	0	7,208	31,861	611,110
kundef	3,732	789,358	4,612	16,358	51,196	21,400,000
andfor	3,732	159,227	1,722	5,284	18,963	2,248,197
laankonk	3,732	10,632	0	0	0	245,830
kravskap	3,732	38	0	0	0	1,104
aoml	3,732	161,909	1,724	5,290	18,994	2,252,395
fodr	3,732	961,487	10,883	26,930	80,204	22,500,000
aksjkons	3,732	153	0	0	0	3,988
markbaksj	3,732	39,861	0	0	0	1,246,321
markbaobl	3,732	107,640	0	0	0	4,115,397
markbafin	3,732	123,944	0	0	0	3,249,544
afin	3,732	41,613	0	0	0	888,536
invest	3,732	313,210	0	0	196	6,702,250
cash	3,732	145,145	5,441	16,493	52,600	1,120,914
oml	3,732	1,504,370	35,345	75,038	223,670	27,300,000
sumeind	3,732	2,626,556	69,018	156,135	547,622	32,300,000

Regnskapsvariabler - Egenkapital og gjeld (konsern, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
ak	3,732	77,888	547	2,540	15,741	715,915
e_aksj	3,732	-2,351	0	0	0	115,027
overkf	3,732	87,306	0	39	11,931	813,626
inn_ek	3,732	216,649	1,858	10,000	55,461	1,507,077
fondvfor	3,732	14,016	0	0	0	322,813
a_ek	3,732	286,737	1,680	16,931	64,855	3,279,195
opptjek	3,732	300,753	3,114	18,763	71,668	3,523,392
ek	3,732	517,403	14,834	41,377	152,977	4,624,913
minintbal	3,732	39,645	0	0	2,683	388,282
pforpl	3,732	26,967	0	0	2,258	464,784
utssk	3,732	49,267	0	0	3,793	1,135,292
avsetn	3,732	271,997	0	0	0	7,402,954
avsforpl	3,732	348,232	0	2,024	10,925	7,792,342
konvll	3,732	2,844	0	0	0	51,289
obllaan	3,732	38,326	0	0	0	685,839
gjkred_l	3,732	265,324	0	13,177	76,431	1,141,902
kongl	3,732	20,208	0	0	0	344,770
anslaan	3,732	33,178	0	0	0	815,711
alanggj	3,732	114,687	0	305	11,124	1,342,066
lgjeld	3,732	822,798	9,227	34,960	161,777	8,669,970
konvlk	3,732	2,844	0	0	0	51,289
kongsk	3,732	10,110	0	0	0	204,262
sertifl	3,732	4,158	0	0	0	116,643
gjkred_k	3,732	210,591	0	125	14,185	5,110,755
kassek	3,732	0	0	0	0	0
levgj	3,732	93,225	3,753	10,464	28,775	1,172,853
betsk	3,732	29,206	5	1,141	4,293	939,652
offavg	3,732	15,869	961	3,003	7,758	214,429
skyldutb	3,732	4,520	0	0	751	44,464
skyldkid	3,732	0	0	0	0	0
akgjeld	3,732	878,858	5,213	13,340	44,707	22,900,000
kgjeld	3,732	1,248,582	21,794	46,674	140,493	26,900,000
gjeld	3,732	2,071,380	42,504	99,400	350,258	29,600,000
sumgjek	3,732	2,626,556	69,018	156,135	547,622	32,300,000

Regnskapsvariabler - Tilleggs- og genererte variabler (konsern, 2008)						
Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
avdrlg	3,732	0	0	0	0	0
pantst	3,732	0	0	0	0	0
kasskrlim	3,732	0	0	0	0	0
daglonn	1,073	1,479	578	957	1,697	2,106
styrehon	934	253	0	0	230	558
revhon	2,790	653	129	230	484	2,043
konshon	3,732	0	0	0	0	0
rkgjeld_min	3,732	227,703	0	1,089	18,145	5,116,264
rkgjeld_max	3,732	226,904	0	925	17,749	5,116,848
rlgjeld	3,732	474,566	5,503	28,823	139,836	2,335,710
rgjeld_min	3,732	702,269	10,135	42,924	187,734	6,195,942
rgjeld_max	3,732	701,471	10,139	42,749	186,653	6,195,725
ekandel	3,730	0.30	0.16	0.28	0.43	0.30
ebitda	3,732	162,826	3,503	13,116	36,599	4,056,677
ebitdamarg	3,685	-2.75	0.03	0.08	0.16	72.12
drmarg	3,685	-2.87	0.01	0.05	0.11	73.17
anlvurd	3,732	64,631	1,475	4,449	15,908	780,450
payoutrat	3,627	0.17	0.00	0.00	0.00	4.68
utbpay	3,687	0.11	0.00	0.00	0.00	0.31
skattesats	3,731	0.34	0.05	0.27	0.32	9.84
betskattesats	3,731	-0.12	0.00	0.05	0.30	22.85

Foretaksvariabler - relevante numeriske (alle unike årsobservasjoner):							
Variabel	Label	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
selskat	Selskapskategorier	2,240,638	1.12	1.00	1.00	1.00	0.60
eierstruktur	Hovedeierkategori	1,276,542	2.43	2.00	3.00	3.00	1.50
bors_aks	Indikator børsnnot. aksjer	2,715,795	0.0011	0.0000	0.0000	0.0000	0.0329
bors_obl	Indikator børsnnot. oblig.	2,715,795	0.0004	0.0000	0.0000	0.0000	0.0198
bors_sert	Indikator børsnnot. sertif.	2,715,795	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0043
bors_fut	Indikator børsnnot. futur.	2,715,795	0.0001	0.0000	0.0000	0.0000	0.0081
bors_opt	Indikator børsnnot. opsjon	2,715,795	0.0001	0.0000	0.0000	0.0000	0.0077
bors_war	Indikator børsnnot. warr.	2,715,795	0.0001	0.0000	0.0000	0.0000	0.0099
mors_eandel	Morslk. Eierandel	152,122	93.6	100.0	100.0	100.0	13.9
stiftaar	Stiftelsesår	2,383,531	1,991	1,987	1,993	1,998	14
revanm	Revisjonsanmerkninger	180,413	3.01	1.00	2.00	3.00	2.64
ratingkode	D&Bs ratingkode	678,320	2.65	2.00	3.00	4.00	1.85
ansatte	Antall ansatte	1,659,076	8.63	0.00	1.00	5.00	99.41

Ingen av bransjevariablene har meningsfylte absolutte størrelser og de er derfor utelatt i dette tabellkapittelet.

7. Vedlegg

driftsrs + fininnt - finkost	ordrsfs	Ord res før skatt/EOP																		
	- skattordrs	Skatt på ord res	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
ordrsfs - skattordrs	ordres	Ord resultat etter skatt	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	+ vinnaganl	Gevinst ved salg av anl	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA
	+ aexoint	Annen e ordinær innt									x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA
vinnaganl + aexoint	eoinnt	Ekstra ordinær innt																		
	- nedskranl	Nedskrivning anl	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA
	- aexokost	Annen e ordinær kost									x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA
nedskranl + aexokost	eokost	Ekstra ordinær kost																		
skatt på eoinnt og eokost	skatteordr	Skatt på e ord res	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
ordrsfs + eoinnt - eokost	resfs	Samlet resultat f skatt																		
skattordrs + skatteordr	sumskatt	Sum skattekostnad																		
resfs - sumskatt	aarsrs	Årsresultat																		
	minintres	Resultat minoritetsinteresser	x	x	x	x	x	x	x											
	utb	Utbytte																		
	overfaek	Overf a EK	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	overffvf	Overf fond vurd forskjeller	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	konsbid	Konsernbidrag																		
Anleggsmidler	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
	fou	Forskning og utvikling	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	patent	Patent	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	utsskf	Utsatt skattefordel																		
	aktivk	Aktiverte kostnader								NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
	goodwi	Goodwill	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
fou + patent + utsskf + goodw	immeiend	Immaterielle eiendeler	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	eiend	Fast eiendom																		
	maskanl	Maskin/anlegg																		
	skiprigfl	Skip, rigger, fly og lign	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	drlosore	Driftsløsoøre, inventar	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	aanlfodr	Andre anleggsfordringer									x	x	x	x	x	x	x			
eiend + maskanl + skip + drlos	vardrmdl	Varige driftsmidler	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											

	invdtr	Investering i datterselskap	x	x																
	invkonsbal	Investering i a f i s konsern	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	laankonl	Lån til foretak i s konsern	x	x	x	x														
	andrinvl	Investering i TS	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	laanann	Lån til TS og f kontr virksom.	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	aksjand	Aksjer/andeler	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	oblig	Obligasjoner	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	pmidl	Pensjonsmidler	x	x	x	x														
92/98:	aksjoblig	Andre aksjer og oblig	x	x							NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
92/98: invdtr + aksjoblig	aaksjer	Andre aksjer									NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
sum finansielle anleggsmidler	finanlm	Finansielle anlm	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
immeien + vardrmdl + finanlm	anl	Anleggsmidler																		
	Omløpsmidler	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	varer	Varelager																		
	kundef	Kundefordringer																		
	andfor	Andre fordringer	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	laankonk	Konsernfordringer																		
	kravskap	Krav på innbet av s kapital	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	aoml	Andre oml									x	x	x	x	x	x	x	x		
kun + and + laan + krav + aoml	fordr	Fordringer	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	aksjkons	Aksjer og and i f i s kons	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	markbaksj	Markedsbaserte aksjer	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	markbaobl	Markedsba obligasjoner	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	markbafin	Markedsba fin.instrumenter	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
	afin	Andre fin instrumenter	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA											
aksjkon + mak + mob + mafi + afin	invest	Investeringer																		
	cash	Kasse/bank																		
varer + fordr + invest + cash	oml	Omløpsmidler																		
anl + oml	sumeierend	Sum eiendeler																		

Egenkapital	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	ak	Selskapskap																	
	overkf	Overkursfond	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	e_aksj	Egne aksjer	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
ak + e_aksj + overkf	inn_ek	Innskutt EK	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
Kun for 1995 - 1998	frifond	Disposisjonsfond	x	x	x						x	x	x	x	x	x	x	-	-
	fondvfor	Fond for vurd forskjeller	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	a_ek	Annen EK	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		
2007: fondvfor + a_ek	opptjek	Opptjent EK	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
(ak + frifond) (inn_ek + opptjek)	ek	Egenkapital																	
	minintbal	Minoritetsinteresser																	
Langsiktig gjeld	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	pforpl	Pensjonsforpliktelse		x	x														
	utssk	Utsatt skatt																	
	avsetn	Andre avsetninger								x	x	x	x	x	x	x	x		
pforpl + utssk + avsetn	avsforpl	Avset for forpliktelse																	
	konvll	Konvertible lån lang	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	obllaan	Obligasjonslån	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	gjkred l	Gjeld til kr inst lang	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	konsgl	Konserngjeld lang																	
	anslaan	Ansvarlig lånekapital																	
konv + obl + gjkr + kons + ansl	alanggj	Annen langsiktig gjeld																	
avsforpl + alanggj	lgjeld	Langiktig gjeld																	
Kortsiktig gjeld	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	konvkl	Konvertible lån kort	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	konsgk	Konserngjeld kort																	
	sertifl	Sertifikatlån	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
inneholder kassek fom 1999	gjkred_k	Gjeld til kred inst kort	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	kassek	Kassekreditt																	

	levgj	Leverandørgjeld																	
	betsk	Betalbar skatt																	
	offavg	Offentlig avgift																	
	skyldutb	Skyldig utbytte	x	x															
	skyldkid	Skyldig konsernbidrag	x	x	x												x	x	x
	akgjeld	Annen kortsiktig gjeld																	
sum all kg (- kassek fom '99)	kgjeld	Kortsiktig gjeld																	
lgjeld + kgjeld	gjeld	Sum gjeld																	
ek + gjeld	sumgiek	Sum Gjeld og EK																	
Regnskapsposter u.res./bal.	Variabel	Label	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	avdrlg	Avdrag langsiktig gjeld	x	x	x												x	x	x
	pantst	Pantstillelser															x	x	x
	kasskrlim	Kassekred limit	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										
	daglonn	Daglig leders lønn																	
	styrehon	Styrehonorar																	
	revhon	Revisjonshonorar																	
	konshon	Hon. for råd fra revisor																	
Genererte variabler	rkgjeld_min	Renteb kort gjeld min																	
	rkgjeld_max	Renteb kort gjeld max																	
	rlgjeld	Renteb langsiktig gjeld																	
	rgjeld_min	Tot renteb gjeld min																	
	rgjeld_max	Tot renteb gjeld max																	
ekandel = ek/ sumeiend	ekandel	Egenkapital andel																	
ebitda=driftsrs+avskr+nedskr	ebitda	EBITDA																	
ebitdamarg = ebitda/totinn	ebitdamarg	EBITDA margin																	
Driftsmargin = driftsrs/totinn	drmarg	Driftsmargin																	
anlvurd = avskr + nedskr	anlvurd	Av og nedskrivning																	
(utb+kbid)/aarsrs	payoutrat	Utbytteandel																	
	utbpay	Utbyttebet 1/0																	
skattesats = sumskatt / resfs	skattesats	Samlet skattesats																	
betskattes = betsk/ resfs	betskattesats	Betalt skattesats % av res																	

B. Foretaksvariabeloversikt - hyppighet

Foretaksvariabler - hyppighet - SNF/NHHs regnskapsdatabase.																		
Variabel	Label	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Total
orgnr	Orgnr	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,041	201,454	221,863	234,271	2,715,794
navn	Selskapsnavn	36	42	42	46	28	24	162,092	26	34	34	239,721	218,004	255,041	201,454	221,863	234,271	1,532,758
aar	Rapporteringsår	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
aktiv	Om selskapet er aktivt	0	0	0	0	0	0	162,070	0	0	0	239,701	217,981	255,012	201,400	221,815	234,213	1,532,192
konkaar_mi	Konkursåpningsår, første	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
konkaar_ma	Konkursåpningsår, siste	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
postnr	Postnummer	0	0	0	0	0	0	162,070	0	0	0	239,701	217,983	170,926	201,397	221,809	234,209	1,448,095
poststed	Poststed	0	0	0	0	0	0	162,064	0	0	0	239,693	217,978	170,909	201,391	221,802	234,200	1,448,037
kommnr	Kommunenr	96,960	96,213	102,659	107,028	114,756	124,241	162,165	134,564	135,271	137,488	239,350	229,147	164,213	201,050	217,171	233,458	2,495,734
kommune	Kommune	96,767	96,011	102,430	106,791	114,494	123,955	161,796	134,259	135,007	137,215	238,847	228,665	170,374	201,049	221,390	233,467	2,502,517
landsdel	Landsdel 1-7	96,726	95,969	102,370	106,731	114,430	123,870	161,693	134,169	134,914	137,117	238,696	228,515	163,450	200,942	189,167	177,152	2,405,911
selskf	Jur. selskapsform	96,700	95,959	102,663	107,029	114,756	124,241	129,733	134,564	135,271	137,488	239,704	229,447	170,934	201,400	221,815	234,213	2,475,917
selskat	Selskapskategorier	96,700	95,959	102,663	107,029	114,756	124,241	129,733	134,564	135,271	137,488	239,381	229,309	170,803	200,876	221,298	230,918	2,470,989
eierstruktur	Hovedeier kategori	89	100	115	134	186	201	162,084	212	202	191	218,004	218,010	255,041	201,451	221,863	234,269	1,512,152
bors_aks	Indikator børssnot. aksjer	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
bors_obl	Indikator børssnot. oblig.	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
bors_sert	Indikator børssnot. sertif.	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
bors_fut	Indikator børssnot. futur.	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
bors_opt	Indikator børssnot. opsjon	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
bors_war	Indikator børssnot. warr.	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
mors_orgnr	Morslk. orgnr. >50%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45,435	42,674	55,079	57,284	200,472
mors_navn	Morslk. navn >50%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45,434	42,673	55,079	57,281	200,467
mors_eandel	Morslk. eierandel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45,435	42,674	6,729	57,284	152,122
mors_land	Morslk. nasjonalitet >50%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45,435	42,674	55,079	57,281	200,469
etableri	Etableringsdato	92,762	96,627	102,661	107,029	114,755	124,239	162,385	138,851	144,420	140,658	211,831	211,831	210,318	121,192	118,966	112,953	2,211,478
stiftaar	Stiftelsesår	95,908	96,790	102,663	107,029	114,756	124,241	162,412	140,005	148,006	141,612	239,694	231,556	255,013	201,400	221,815	210,043	2,592,943
regdato	Selskapets registreringsdto	86,207	89,930	98,987	106,135	114,705	124,239	154,679	140,002	147,996	141,604	239,692	231,545	255,012	201,400	221,815	234,213	2,588,161
revorg	Revisors orgnr	0	0	0	0	53,798	41,567	0	0	1,560	0	0	0	152,813	192,625	207,459	216,976	866,798
revnavn	Revisors navn	0	0	0	0	53,798	41,567	0	0	1,560	0	0	0	152,806	192,622	207,410	216,934	866,697
revanm	Revisjonsanmerkninger	0	0	0	0	0	0	28,720	0	0	0	0	29,273	36,812	38,326	47,196	52,466	232,793
revanm07	Revisjonsanmerkninger(07)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47,196	52,466	99,662
ratingkode	D&Bs kredittrating	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	255,012	201,400	221,815	234,213	912,440
banknr	Bankplasskode	0	0	0	0	0	0	30,794	0	0	0	23,306	0	0	0	0	0	54,100
bankforb	Bankforbindelse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22,334	22,334	0	0	0	0	44,668
nibor3m	NIBOR 3 mnd rente	97,034	96,899	102,705	107,075	168,582	165,832	162,439	140,031	149,600	141,646	239,730	231,592	255,042	201,454	221,863	234,271	2,715,795
ansatte	Antall ansatte	96,998	96,857	101,966	107,029	114,738	124,241	132,081	139,531	147,242	140,648	158,698	150,699	147,804	0	0	231,872	1,890,404

C. Bransjevariabeloversikt - hyppighet

Variabel	Label	Bransjevariabler - hyppighet - SNF/NHHs regnskapsdatabase.																
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Total
orgnr	orgnr	90,561	90,106	94,957	101,927	112,718	122,518	160,391	133,153	133,996	136,318	237,218	227,231	251,273	198,507	218,935	213,472	2,523,281
navn	Selskapsnavn	0	0	0	0	0	0	160,295	0	0	0	237,209	215,848	251,273	198,507	218,935	213,472	1,495,539
aar	Rapporteringsår	90,561	90,106	94,957	101,927	112,718	122,518	160,391	133,153	133,996	136,318	237,218	227,231	251,274	198,507	218,935	213,472	2,523,282
bransjek	Hovedbransjekode	90,557	90,105	94,956	101,925	112,717	122,517	160,301	133,153	133,996	136,318	237,218	227,231	251,053	197,555	217,572	211,901	2,519,075
bransjet	Hovedbransjebeskr.	90,561	90,106	94,957	101,927	112,718	122,518	160,391	133,153	133,996	136,318	237,218	227,231	251,274	198,507	218,935	213,020	2,522,830
bransjkny	Bransjekode, ny 2008	39,686	41,748	45,699	50,735	57,475	64,378	71,235	76,757	82,778	88,925	117,994	112,773	129,767	162,861	185,465	209,168	1,537,444
bransjtny	Bransjetekst, ny 2008	39,686	41,748	45,699	50,735	57,475	64,378	71,235	76,757	82,778	88,925	117,994	112,773	129,767	162,861	185,465	209,168	1,537,444
bransje_2s	2-siffer kode(bransjek)	90,557	90,105	94,956	101,925	112,717	122,517	160,301	133,153	133,996	136,318	237,218	227,231	251,053	197,555	217,572	211,901	2,519,075
bransjejr	12 bransjegrupper	90,065	89,613	94,395	101,298	112,033	121,720	159,074	132,227	132,984	135,288	230,764	222,463	246,478	193,079	212,366	205,530	2,479,377
brkod2	Sekundær-bransjekode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	237,209	0	3,885	3,688	3,677	3,493	251,952
brtxt2	Bransjeforklaring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	237,092	0	3,821	3,637	3,624	3,493	251,667
brkod3	3. bransjekode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	237,209	215,848	563	516	482	256	454,874

D. Ordliste norsk – engelsk for variablene

Dette er indikativ oversettelse basert delvis på en typisk årsrapport. Ikke autorisert translasjon.

Resultatregnskap		Profit and loss account/ Income statement
salgsinn	Salgsinntekter	Sales revenues
adrinn	Andre driftsinntekter	Other operating income
totinn	Totale inntekter	Operating revenue
varefor	Vareforbruk	Raw materials and consumables goods
behend	Beholdningsendring	Stock exchange
lonnsos	Lønnskostnader	Labour costs and social expenses
avskr	Avskrivninger	Depreciation
nedskr	Nedskrivninger	Write - downs
tapkrav	Tap på krav	Loss on receivables
adrkost	Andre driftskostnader	Other operating expenses
driftsrs	Driftsresultat	Operating result
invdtrres	Innt på invest i d selskap	Income from investments in subsidiaries
invtsres	Innt på invest i TS	Income from investments in associated companies
invarres	Innt på andre invest	Income from other investments
vendroml	Verdiendring oml	Unrealised gains/losses on short term assets
rentintkons	Renteinnt fra f i s kons	Interest income from companies in the same group
renteinn	Renteinntekt	Interest income
afininn	Andre finansinntekter	Other financial income
agioinn	Agio gevinst	Gains on foreign exchange
fininnt	Finansinntekt	Financial income
nedskfom	Nedskrivning av FOM	Impairment of financial current assets
nedskfam	Nedskrivning av FAM	Impairment of financial fixed assets
rentekostkon	Rentekost til f i s kons	Interest expenses from companies in the same group
rentekost	Rentekostnad	Interest expenses
afinkost	Andre finanskostnader	Other financial expenses
agiotap	Agio tap	Losses on foreign exchange
finkost	Finanskostnad	Financial expenses
ordsfs	Ord res før skatt/EOP	Ordinary result before tax and extraordinary items
skattords	Skatt på ord res	Tax on ordinary result
ordres	Ord res etter skatt	Result after tax
vinnavganl	Gevinst ved salg av anl	Gain on disposal of fixed assets
aexoint	Annen e ordinær innt	Other extraordinary income
eoinnt	Ekstra ordinær innt	Extraordinary income
nedskranl	Nedskrivning anl	Write - down of fixed assets
aexokost	Annen e ordinær kost	Other extraordinary expenses
eokost	Ekstra ordinær kost	Extraordinary expenses
skatteodr	Skatt på e ord res	Tax on extraordinary items
resfs	Samlet resultat f skatt	Result before tax
sumskatt	Sum skattekostnad	Total tax
aarsrs	Årsresultat	Result for the year
minintres	Minoritetsinteresser	Minority's share of profit
utb	Utbytte	Dividend
overfaek	Overf a EK	Transfer to other equity
overffvf	Overf fond vurd forskj	Reserve for valuation differences
konsbid	Konsernbidrag	Group contribution

Anleggsmidler		Fixed assets
fou	Forskning og utvikling	Research and development
patent	Patent	Concessions, patents, licenses, trademarks, etc.
utsskf	Utsatt skattefordel	Deferred tax assets
aktivk	Aktiverte kostnader	Activated project costs etc.
goodwi	Goodwill	Goodwill
immeiend	Immaterielle eiendeler	Total intangible fixed assets
eiend	Fast eiendom	Land, buildings and other property
maskanl	Maskin/anlegg	Machinery and plant
skiprigfl	Skip, rigger, fly og lign	Ship, rig, airplane, etc.
drilosore	Driftsløsøre, inventar	Fixtures and fittings, furniture, office machinery etc.
aanlforldr	Andre anleggsfordringer	Other fixed receivables
vardrmdl	Varige driftsmidler	Total tangible fixed assets
invdtr	Investering i d selskap	Investments in subsidiary
invkonsbal	Investering i a f i s kons	Investments in other companies in the same group
laankonl	Lån til foretak i s kons	Loans to companies in same group
andrinv	Investering i TS	Investments in associated companies
laanann	Lån til TS og f kontr v	Loans to associated companies
aksjand	Aksjer/andeler	Investments in shares
oblig	Obligasjoner	Bond
pmidl	Pensjonsmidler	Net pension fund
aksjoblig	Andre aksjer og oblig	Other stocks and bonds
aaksjer	Andre aksjer	Other stocks
finanlm	Finansielle anlm	Total financial fixed assets
anl	Anleggsmidler	Total fixed assets
Omløpsmidler		Current assets
varer	Varer	Goods (inventory)
kundef	Kundefordringer	Accounts receivables
andfor	Andre fordringer	Other receivables
laankonk	Konsernfordring kort	Intercompany receivables
kravskap	Krav på innbet av s kap	Unpaid nominal (equity-)capital
aoml	Andre oml	Other receivables / current assets
fordr	Fordringer	Total receivables
aksjkons	Aksjer og and i f i s kons	Stocks and shares in other companies in the same group
markbaksj	Markedsbaserte aksjer	Listed stocks
markbaobl	Markedsba obligasjoner	Listed bonds
markbafin	Markedsba fin instrume	Other listed financial instruments
afin	Andre fin instrumenter	Other financial instruments
invest	Investeringer	Investments
cash	Kasse/bank	Bank deposits, cash in hand, etc.
oml	Omløpsmidler	Total current assets
sumeiend	Sum eiendeler	Total assets
Egenkapital og gjeld		Equity and liabilities
ak	Selskapskap	Share capital
overkf	Overkursfond	Share premium account
e_aksj	Egne aksjer	Own shares
inn_ek	Innskutt EK	Paid - in capital
frifond	Disposisjonsfond	Free reserves
fondvfor	Fond for vurd forskjeller	Reserve for valuation differences
a_ek	Annen EK	Other equity
opptjek	Opptjent EK	Accrued equity
ek	Egenkapital	Total equity
minintbal	Minoritetsinteresser	Minority interests (capital)

Langsiktig gjeld		Long term liabilities
pforpl	Pensjonsforpliktelse	Pension liabilities
utssk	Utsatt skatt	Deferred taxes
avsetn	Andre avsetninger	Other provisions
avsforpl	Avset for forpliktelse	Total provisions
konvll	Konvertible lån lang	Convertible loans, long term
obl1aan	Obligasjonslån	Bond loans
gjkred_l	Gjeld til kr inst lang	Liabilities to financial institutions, long
kongsl	Konserngjeld lang	Intercompany loan, long term
anslaan	Ansvarlig lånekapital	Subordinated loan capital
alanggj	Annen langsiktig gjeld	Other long - term liabilities
lgjeld	Langiktig gjeld	Long term liabilities
Kortsiktig gjeld		Current liabilities
konvkl	Konvertiblelån korts	Convertible loans, short term
sertifl	Sertifikatlån	Short - term market financing
kongsk	Konserngjeld kort	Intercompany loans, short term
gjkred_k	Gjeld til kr inst kort	Liabilities to financial institutions, short
kassek	Kassekreditt	Bank overdraft/ line of credit, actual balance
levgj	Leverandørgjeld	Accounts payable
betsk	Betalbar skatt	Taxes payable
offavg	Offentlig avgift	Public duties payable
skylutb	Skyldig utbytte	Dividens payable
skylidik	Skyldig konsernbidrag	Group contributions payable
akgjeld	Annen KG	Other current liabilities
kgjeld	Kortsiktig gjeld	Total current liabilities
gjeld	Gjeld (LG + KG)	Total liabilities
sumgje	Sum Gjeld og EK	Total equity and liabilities
Regnskapsposter utenom balansen		Outside the balance sheet
avdrlg	Avdrag langsiktig gjeld	Instalments paid on long - term debt
pantst	Pantstillelser	Mortgaged assets
kasskrlim	Kassekred limit	Bank overdraft limit
daglonn	Daglig leders lønn	CEO's compensation
styrehon	Styrehonorar	Board's compensation
revhon	Revisjonshonorar	Auditor's compensation (formal role)
konshon	Hon. for råd fra revisor	Auditor's advisory fees
Genererte variabler		Generated variables
rkgjeld_min	Renteb kort gjeld min	Interest bearing current liabilities minimum
rkgjeld_max	Renteb kort gjeld max	Interest bearing current liabilities maximum
rlgjeld	Renteb langsiktig gjeld	Interest bearing long - term liabilities
rgjeld_min	Tot renteb gjeld min	Total interest bearing liabilities minimum
rgjeld_max	Tot renteb gjeld max	Total interest bearing liabilities maximum
ekandel	Egenkapital andel	Equity ratio (of total assets)
ebitda	EBITDA	Earnings before interest, tax, depreciation, and amortization
ebitdamarg	Ebitda margin	EBITDA margin (of operating revenue)
drmarg	Driftsmargin	Operating margin (of operating revenue)
anlvurd	Av og nedskrivning	Depreciation and write - down of fixed assets
payoutrat	Utbytteandel	Payout ratio (of net income)
utbpay	Utbyttebet 1/0	Payment of dividends(group contributions) (1/0)
skattesats	Skattesats	Tax rate, total
betskattes - s	Betalt skattesats	Payable tax rate

Foretaksvariabler		Corporate variables
Variabel	Label	
orgnr	Orgnr	Organisational identification number
navn	Selskapsnavn	Company name
aar	Rapporteringsår	Accounting/reporting year
aktiv	Om selskapet er aktivt	Whether the company is operating
konkaar_mi	Konkursåpningsår	Year of entering into bankruptcy proceedings, first
konkaar_ma	Konkursåpningsår	Year of entering into bankruptcy proceedings, last
postnr	Postnummer	Postal code
poststed	Poststed	Postal town/city
kommnr	Kommunenr	Municipal code
kommune	Kommune	Name of municipality
landsdel	Landsdel 1-7	Region in Norway (1-7)
selskf	Jur. selskapsform	Legal form
selskat	Selskapskategorier	Categorized legal forms
eierstruktur	Hovedeier kategori	Categorized ownership
bors_aks	Indikator børsnot. aksjer	Indicator of listed shares
bors_obl	Indikator børsnot. oblig.	Indicator of listed bonds
bors_sert	Indikator børsnot. sertif.	Indicator of listed short term notes
bors_fut	Indikator børsnot. futur.	Indicator of listed futures
bors_opt	Indikator børsnot. opsjon	Indicator of listed options
bors_war	Indikator børsnot. warr.	Indicator of listed warrants
mors_orgnr	Morslk. orgnr. >50%	Parent company organisational number
mors_navn	Morslk. navn >50%	Parent company name
mors_eandel	Morslk. eierandel	Parent company ownership stake
mors_land	Morslk. nasjonalitet >50%	Parent company nationality
etableri	Etableringsdato	Date of incorporation
stiftaar	Stiftelsesår	Year of incorporation
regdato	Selskapets registreringsdato	Date of company registration (brreg.no)
revorg	Revisors orgnr	Auditor's organisational number
revnavn	Revisors navn	Auditor's name
revanm	Revisjonsanmerkninger	Auditor's remarks to the accounts
revanm07	Revisjonsanmerkninger(07)	Auditor's remarks to the accounts ('07)
ratingkode	D&Bs kredittrating	Dun&Bradstreet's credit rating
banknr	Bankplasskode	4-digit bank branch (sort-)code
bankforb	Bankforbindelse	Main bank
nibor3m	NIBOR 3 mnd rente	Norwegian Interbank Offered Rate (3 mnths)
ansatte	Antall ansatte	Number of employees
Bransjevariabler		Industry variables
Variabel	Label	
orgnr	orgnr	Organisational identification number
navn	Selskapsnavn	Company name
aar	Rapporteringsår	Accounting/reporting year
bransjek	Hovedbransjekode	Main industry code (5-digit,NACE)
bransjet	Hovedbransjebeskr.	Main industry description
bransjkny	Bransjekode, ny 2008	Main industry code (5-digit,NACE), 2008 rev.
bransjtny	Bransjetekst, ny 2008	Main industry description, 2008 rev.
bransje_2s	2-siffer kode(bransjek)	2-digit industry code
bransjegr	12 bransjegrupper	12 industry groups
brkod2	Sekundær-bransjekode	Secondary industry code
brtxt2	Bransjeforklaring	Secondary industry description
brkod3	3. bransjekode	Third industry code